

TRETJE POSOJILO SVOBODE PRIHAJA.

Kampanja za tretje izdajo liberty-bondov je že v tisku. — Slovenska društva naj razpravljajo o tem na sejah.

POMAGAJMO DEMOKRACIJO.

Chicago, Ill. — Preden prične odločna kampanja za tretje posojilo svobode, bodo nastopili dobri govorniki, da raztolmačijo pomen tretjega posojila svobode.

V večjih mestih bodo obdržali shode v raznih mestnih okrajih, da bodo vsi prebivalci imeli priliko slišati govornike.

Vlada apelira tudi na govornike drugih narodov, da razložijo svojim rojakom pomen tretjega vojnega posojila.

Pri Slovenski narodni podpori enotnosti in drugih slovenskih podpornih, kulturnih in političnih organizacijah lahko opravijo to delo društveni predsedniki ali tajniki na društvenih sejah. Ko je dnevni red, ki se tiče društvenih stvari, izčrpan, lahko pri točki "Razno" društveni predsednik ali tajnik, ali pa kateri drugi član, ki ima dar govora, vstane, se prikladi za besedo in pojasni pomen tretjega posojila svobode.

V "Prosveti" je izšlo toliko člankov, dopisov, notic in korespondence, da lahko vsak govornik dobi potrebna fakta, da dokáže članom nujnost tretjega posojila svobode in da sedanjo vojno bijejo tri dva nazora. Na eni strani je avtokracija, ki hoče s pomočjo militarizma ukovati vsa sveta in v hujše suženjske varige, na drugi strani je demokracija, ki hoče svetu zagurati miren razvoj v najvišje družabne forme. Za Slovence in slovenske delavce ni težka izbira. Potlačeni so dvakrat: V stari domovini so tlačeni narodno in kot proletarij. Veliko številno izseljencev iz maloštevilnega naroda v Ameriko, potrdi, da je to resnica. Mesto Slovencev je na strani demokracije. — Združenih držav in njenih zaveznikov, ki vodijo vojno za demokracijo in proti avtokraciji.

Predsednik Wilson je to večkrat dokazal s svojimi izjavami, odkar so vstopile v vojno. Njegove izjave so take, da jih z ozirom na vojne cilje Združenih držav lahko podpiše najradikalnejši socialist, ki je res študiral socializem in socialistično taktiko. Tem izjavam predsednika Wilsona, se je sedaj pridružil še izjava najvišjega zavezniškega vojnega sveta, ki jasno pokazuje, da so se Nemčija in njeni zavezniki bojevali štiri leta, da uničijo neodvisnost narodov in pravice človečanstva.

Besedolomnost Nemčije v Rusiji in Rumunski govori odločen jezik, kaj čaka ves svet, če zmagajo avtokratje in militaristi. Kakor ni dvoma, kaj čaka svet v slučaju kajzerjeve zmage, ravnotako ni dvoma, da morajo vsi Slovenci delati vsak po svojih močeh za poraz nemških in avstrijskih avtokratov in militaristov. Tu ne sme biti nobenega omahovanja! Prišli smo v Ameriko, ker nas je držala kruta avstrijska avtokratična pest za vrat. Izselili smo se v Ameriko, ker nam je jemala brutalna avstrijska avtokracija kruh od ust. Zandarji in policaji so prisilkovali, kadar smo se sestajali in se pogovarjali, kako si zboljšamo svoj položaj. Pazili so na vsako besedo, da nas lahko polove in vržejo v ječo in nam tako zabradejo vsako kretanje za več avtoritativnega v krhu. Menda da ni Slovencev v Ameriki, ki želi, da se po vsem svetu vpostavi avtokratična avstrijska razmera. Slovenci ne smemo teh razmer in zategadelj je naša dolžnost, da podpiramo Združene države, da starejo glavo avtokratični kači, ki ogrožajo demokracijo vsakega sveta.

Društveni predsedniki in tajniki S. N. P. J. in drugih slovenskih organizacij, skrbite, da bodo prihodnje društvene seje dobro obiskane, da lahko z besedo do-

sežete vse svoje člane in jim raztolmačite, da je dolžnost Slovencev kot sinov dvakrat tlačenege naroda podpirati vlado Združenih držav z vsemi močmi in v tej svetovni vojni.

Ameriška armada se bojuje za demokracijo vsakega sveta in za pravice človečanstva. Naša sveta dolžnost je, da skrbimo za fante in moše, ki odhajajo na bojišče, da izvojujejo z orožjem, kar noče avtokracija dati zlepa.

Sedanja svetovna vojna ni več navadna vojna, ampak je splošna revolucija demokracije proti avtokraciji. Tisti, ki ne moremo na bojišče, pomagajmo z denarjem demokraciji do zmage. Kupujmo vsak po svojih močeh vojno hrano in varčevalne znanke, kupujmo zadolžnice tretjega posojila svobode, ko bo razpisano. Če vsi storimo svojo dolžnost, bo tepeva avtokracija in zmagala bo demokracija. Odpri bomo pot za miren razvoj človeške družbe v višje forme.

AMERIŠKE ČETE ODIDEJO V FRANCIJO.

Washington, D. C. — V pomladanskih mesecih pojde na tisoče mož iz milice in narodne armade v Francijo po določenem programu, ki ga je sprejel vojni department.

Zavezniki so prevzeli nizozemske ladje, na pacifični obali so pa vrgli že tudi prve ladje v morje, ki bodo sposobne za službo v maju.

FARMARJI LEVETI OD VOJAŠKE SLUŽBE DOHLER NE BO SETEV KONČANA.

Chicago, Ill. — Farmarjem, ki sadi in sejejo, je dovoljeno, da ostanejo doma, dokler ni setev končana, čeprav so bile njih številke že vlečene.

Ta odločba ne velja za farmarske delavce, ki delajo na farmah, na katerih se pečajo z mlekarstvom in so delavci zaposleni pri mlekarstvu.

LADJE NOVEGA SISTEMA.

Washington, D. C. — Ladjski odbor se je odločil, da napravi velike spremembe pri gradnji novih ladij. Podvzel bo takojšnje korake, da zgradi ladje, ki imajo veliko obrambno moč proti potapljačem.

Oficijelno naznanjajo, da izvrše spremembe pri gradnji ladij. Po novem načrtu bodo gradili ladje po dveh sistemih, s celicami in predali, ki bodo segali od krova do ladijskega dna.

Ladje bodo imele najbrž dvojno dno, dvojne stene, vmes bo pa premost, olje ali voda, da odbije sunek torpeda.

Ladje tega sistema podpira podadmiral D. M. Taylor, stavbinški šef v mornarici. Te spremembe v gradnji ladij veljajo le za jeklene ladje.

NA SHODIH JE DOVOLJENA SAMO ANGLEŠČINA.

Omaha, Neb. — Eberstein, maršal zveznega biroja za preiskave, je naznanil, da morajo biti odslej vsi javni govori v Omahi v angleščini.

LETALSKI VAJENEC UBIT, KAPITAN RANJEN.

Fort Worth, Tex. — Letalski vajenec Ellis B. Watts je bil ubit, in instruktor L. V. Drake, kapitan v britskem letalskem zboru, je dobil težke poškodbe, ko je padlo letalo iz višine 300 čevljev na tla.

PREME.

Chicago in okolica: V sredo deloma oblačno in gorko; lahki in večidel južnospadni vetrovi. Ijvprečna temperatura v zadnjih 24 urah: 55. Sonec izhaja ob 5:55, zahaja ob 6:01.

PROHIBICIJA POVSPEŠUJE ŽGANJEPITJE.

Velika kupčija z žganjem ob meji Colorada, ki je suha država.

SADOVI SUHAŠTVA.

Cheyenne, Wyo. — V Cheyennu evete trgovina z žganjem, odkar je postala sosedna država Colorado "suha."

Vsaki dan dospe v Cheyenne železniški voz žganja, dasi mesto šteje le 12.000 prebivalcev. V enem vozu je od 90 do 110 sodov žganja. Jasno je, da tega žganja ne popijejo cheyennski prebivalci, ampak ga tihotapec lavišijo v sosedno državo. Mesto se nahaja komaj dvanajst milj od meje sosedne države in je zelo prilagodno za tihotapec, da hodijo tja po žganje, ki ga prodajo za vsako ceno v Coloradu.

V državi Colorado se trudijo vsaviti tihotapstvo z žganjem. Nastavili so četo konstablerjev, da pazi nanje in jih lovi. Ali fakta govore, da so tihotapec bolj premeteni kot konstablerji, kajti če ne bi bilo to res, bi se uvoz žganja v Cheyenne že zdavnaj znižal.

Država Colorado ima valed uvedene prisilne prohibicije velike troške, žganja vajeni ljudje, pa pijejo žganje kot pred uvedbo prohibicije. Razlika je le ta, da ga sedaj dražje plačujejo.

LADJE SO POTREBNE.

Washington, D. C. — Združene države in njih zaveznike ogroža nevarna situacija, ki jo lahko od strani le ameriški organizatorični ženji.

Nemške potapljače potopijo dvakrat toliko ladij in ladij, kot jih zavezniki zgrade, ali štirikrat toliko, kot jih zgrade Združene države. To dejstvo se more nikogar oplakiti in spodbujati vsakega, ki vidi v nemški avtokraciji nevarnost za ves svet, k nadaljnjemu delu.

Mogoče bo vzelo leto dni, da bo nemških potapljač toliko potopljenih, da bo njih nevarnost minila na morju. Mogoče bo še preje ladjegradniško delo v Združenih državah in zavezniških deželah tako organizirano, da bo za vsako potopljeno ladjo, zgrajena druga ladja. Eksperti so vedno na delu, da organizirajo ladjegradniško delo do skrajnosti, človeški ženji tudi ne počiva, ampak liče vedno nova sredstva, da uniči potapljače.

Odkar je general Goethals, zgraditelj panamskega prekopa, reorganiziral prekmorsko transportno službo, gre nakladanje ladij hitro od rok in ladija prihraja na potu čez ocean in nazaj od deset do dvajset dni. To je velika prihranitev.

Ravnatoko sta Hurley, član ladijskega odbora, in Piez, glavni ravnatelj brodogradne korporacije, popravila mnoge napake, da gre delo bolj hitro od rok.

Vse se spopolnjuje in popravlja, vedno bliže pa prihaja dan, ko bodo kajzerjeve potapljače izgubile njih demonsko moč.

PETNAJST LET JEČE RADI SAMOPOŠKODEBE.

Camp Logan, Houston, Tex. — Saržent Claude E. Mason in prostak Roland Pye iz Chicaga, službojoča pri sto dva in tridesetemu pešpolku, sta bila obsojena vsak na petnajst let ječe in na nečasen odpust iz armade. Vojno sodišče ju je spoznalo krivim, da sta obstrelila drug drugega, da se na ta način rešita vojaške službe.

VOJNA PROTI PSOM.

Kane, Pa. — Dr. Evan O'Neill Kane priporoča zvezni zakon za omajitev psov v Združenih državah. On trdi, da je v Združenih državah 10.000.000 psov, ki na leto požrejo za \$250.000.000 živeža, med tem ko nekateri drugi ljudje trdijo, da je treba na leto \$1.000.000.000 za prehranitev psov.

38 NAPADOV NA NEMŠKA MESTA.

Angleži so zmetali 48 ton bomb na mesta v Nemčiji: — Američani tudi pomagajo.

50 MRTVIH V KOBLENZU.

London, 19. marca. — James I. MacPherson, škotski tajnik vojnega ministrstva, je danes izjavil v parlamentu, da so angleški letalci izvršili 38 poletov v Nemčijo in tam metali vrgli 48 ton bomb na razna nemška mesta. Nno tono bomb so vrgli na Mannheim 18. t. m. Vseh poletov v Nemčijo je bilo 235 odkar je vojna.

London, 19. marca. — Iz Haaga poročajo: Potniki, ki so prišli iz Koblenza (Nemčija) na Nizozemsko, pripovedujejo, da so angleški avijatik 12. marca ubili 50 oseb in naredili ogromno materialno škodo, ko so metali bombe na Koblenz. Ko so se prikanali v zraku cropiani in so zatrobile parne piščali v znamenje, da se naj ljudje poskrbijo v zavetje, so prebivalci vpili: "Američani gredo, ameriški letalci so!" Nekdo drugi je zavpil: "Ali vam nisem pravil, da bodo Američani prišli!" Nemško prebivalstvo ob Reni trdno veruje, da Američani izvršujejo vsa zračna napada.

Ameriški glavni stan v Franciji, 19. marca. — Ameriški letalci so zadnje noč metali bombe na nemške obrambne pozicije v ameri proti Metz. Vrnili so se brez izgode. — V ameriških okoliših se nadaljujejo topniški boji. Na toniski fronti je naša artilerija bombardirala mesta za nemške čete, kamor je vrгла tudi vsi plinasti gasilci. Mesta Emsy in Mont Sec sta bila prizadeta. Sovražni takopi so bili tudi pod ljutim ognjem. Spopadi med patruljami se dogajajo dnevno.

Vojni tajnik Baker je dovršil inspekcijo avijatiškega centra in artilerijske kole, kjer se vadi 500 častnikov. V družbi generala Pershinga je obiskal tudi ameriške železniške delavce in glavno bolnišnico, kjer je govoril z ranjeneli.

Belgijci odbili velik napad.

London, 19. marca. — Vojni stan javlja o mnogih vpadih na različnih krajih fronte. Portugalske čete so napadle nemške sako-pe v okoliših Neuve Chappelle in vplenile dva strojni puški ter ujele nekaj Nemcev.

Nemci so večeraj povzeli posebno pozornost Belgijcem v okoliših Nieuportu blizu morskoga obrežja in severno od gozda Houtholst med Dixmoundom in Markenom. Po dvadnevni silovitosti topniški preparaciji so izvršili splošni napad in prodrli v belgijske pozicije na nekaterih krajih, toda končno so bili vrženi nazaj na vsi fronti.

Francosi so večeraj ujeli 130 Nemcev pri svojem napadu v okoliših Verduna. V nedeljo in ponedeljek so Nemci izgubili deset eroplanov na francoski fronti.

Iz Rima poročajo o nadaljevanju topniških bojev na italijanski fronti.

Holandaka je izročila ladje.

Haag, 19. marca. — Holandska vlada je sprejela pogoje Združenih držav in Anglije in dovolila, da se na njenih trgovskih ladjah vozi streljivo z drugimi vojnimi potrebščinami za zavezniške armade. V holandski zbornici je močna opozicija proti temu koraku, toda vlada je kljub temu sprejela pogoje. Nizozemci se boje, da se bo Nemčija maskovala, da se bo Nemčija maskovala.

Washington, 19. marca. — Združene države in Anglija sta danes vzeli več kakor 600.000 ton holandskih ladij za svojo prekomorsko plovo. Šamo v New Yorku se nahaja 68 holandskih parnikov, dočim je večina ostalih v pristaniščih Zpadne Indije.

TURO, N. E. — Sem je došlo poročilo, da je zgorelo dvajset oseb, ko je požar uničil kumarsko naselbico A. A. Sutherlanda v Alvin Sidingu, N. E.

ENTENTA NOČE PRIZNATI NEMSKO-RUSKE POGODBE.

Zavezniške vlade izjavljajo, da ne bodo nikdar priznale roparskega miru, ki ga je Rusiji vsilila Nemčija. Vojna se mora nadaljevati. Petrograd pridu pod kontrolo Nemcev? Gorkij našteva, kaj je izgubila Rusija. Trockij pravi, da je med Nemčijo in Japonsko pakt za razdelitev Rusije.

Kodanj, 19. marca. — Po vesteh iz Berlina je nemški kancelar Hertling dejal večeraj v državnem shoru, ko se je vršila debata o mirovni pogodbi z Rusijo, da ni nikakršna gramota za Rusijo, če so se baltičke dežele same izkale(1) se odrušitev z Nemčijo.

Petrograd, 19. marca. — Nemci so izrekli žalostno-vojniški svet v Odesi in Nikolajevu čim so njihove čete naselile obo mesta.

London, 19. marca. — Zavezniški ministriki predsedniki so imeli te dni politično konferenco v Londonu in rezultat tega sestanka je izjava, v kateri pravijo zavezniške vlade, da ne pripoznajo mirovne pogodbe med Rusijo in centralnimi državami in obenem obsejajo periklizo Nemčije, ki jo tujanja v linenu miru napram ruškemu ljudstvu.

Konferenca se je vršila pod predsedstvom Lloyd Georgea in nj četrti, petek in sobota. Danes je ministarstvo zunanjih zadev obodanilo protestno izjavo, ki je bila sprejeta na konferenci.

Ententa našteva v tej izjavi vse slične, ki jih je izvršila Nemčija napram Rusiji. Rusija je brez armade. Ruska vlada je po štirih letih vojne pozabila, da se Nemčija od prvega dne bori proti neodvisnosti narodov in praviam človečanstva, in v svoji preveliki veri je upala, da izposluje demokracijski mir brez vojne. Posledice tega je bila, da je Nemčija počela, kar je hotela. Nemška vlada je prelomila pogodbo premirja in polijala čete na zapadno fronto; Rusija je vedela za to kršitev, toda pomagati si ni mogla. "Nemški mir" pomeni za Rusijo, da je Nemčija okupirala najbogatejše dežele, uničila aredstva ruske obrambe in pričela organizirati rusko zemljo za svoj profit. Rusi, ki niso mogli ničesar opraviti na bojišču, so podlegli tudi pred nemškimi diplomati. Ruski mirovni delegatje so bili primorani javno povedati, da edina alternativa v Brest Litovsku je bila — podpisati pogodbo in oditi. In podpisali so, ne da bi imeli časa premisliti, kaj so podpisali: mir ali vojno.

Izjava nadaljuje: "Zavezniške vlade imajo jasno sodbo o teh transakcijah z Rusijo, katere je že obsodil ves svobodni svet. Zar-tonj je tratiiti čas z debatami o obljubah Nemčije, ko vidimo, da ni še nikdar držala nobene obljube odkar je pričela doba njenege osvajanja. Poljski, ki je pretrpela najokrutnejšo narodno tragedijo, zdaj grozi četrti delitev njenega ozemlja; uničene zadnje trohice poljske neodvisnosti se vrši v obliki sleparske obljube po svobodi. Kar se je zgodilo z Rusijo in Poljsko, je doživela tudi Rumunska. Pod krinko miru se vrši brutalno osvajanje s pomočjo protizakonite sile.

Takšne mirovne pogodbe ne moremo niti ne bomo nikdar pripoznali. Naši cilji so drugačni. Borimo se in nadaljevali hošo vojno toliko časa, dokler enkrat za vselej ne pometemo z roparsko politiko te vrste in dokler ne pride na njeno mesto resnični mir in organizirana pravičnost."

Ameriški poslanik je zapustil Rusijo.

Tokijo, 19. marca. — Ameriški in japonski poslanik sta dospela v Iruski, Sibirijo. Bolševiška vlada je dovolila zavezniški diplo-

matom varno pot do Vladivostoka. Japonska vlada še ni odredila mobilizacije za nameravano invazijo Sibirije. Japonsko ljudstvo se ni preveč neayduje za intervencijo. V Tokiju se vrše dnevno javni shodi, na katerih so križajo mnenja za in proti.

Kodanj, 19. marca. — Iz Moskve poročajo o vrodih bojih, ki se nadaljujejo v Sibiriji med bolševiki in nasprotnimi strankami za posest železnice na južnih bregovih jezera Bajkal. Bolševiki so še vedno v premoči.

London, 19. marca. — Po zadnjih vesteh iz Petrograda so priznali voditelji sovjeta, da mirovna pogodba daje Nemcem pravico do kontrole nad Petrogradom. Iz Berlina pa javljajo, da je pa pogodbi razširjena nemška kontrola na vsa večja ruska mesta. Dunna va se, da je to komaj začetek kolosalne nemške kampanje, ki ima za cilj vrhovno gospodstvo nad Rusijo. Petrogradski listi pišejo, da bodo Nemci v Petrogradu v prihodnjih štirindvajsetih urah.

Washington, 19. marca. — Poslanik Francije je v svojem uradnem poročilu potrdil prejšnje vesti, da je Leon Trockij, bivši mu-njanji komisar, načelnik komun v Petrogradu. Francija omenja komuniste kot novo ime bolševikov in Trockij je znan pod imenom "komisar petrogradske komunne."

Petrograd 19. marca. — Leon Trockij je danes izjavil, da obstoji med Nemčijo in Japonsko pakt za razdelitev Rusije na podlagi vzajemnih interesov. "Zavezniški delajo veliko napako, ker odobravajo japonsko invazijo Sibirije in Amerika bo prva obkalovala politiko zaveznikov," je rekel Trockij.

Dva bolševiška komisarja sta ostavila Leninov kabinet zaradi sprejete mirovne pogodbe. Delegat Martov je dejal, da je ratifikacija pogodbe škandal za Rusijo. Pogodba ni še danes snana v celoti riskemu narodu in do danes še ni bilo objavljeno, da Nemčija zahteva devet milijard rubljev odškodnine. V pogodbi tudi stoji, da mora biti Petrograd "svobodno mesto", kar znači, da pride pod kontrolo Nemcev. Martov je na kongresu v Moskvi zahteval, da se sramotna pogodba zavže in Rusija se mora boriti za svojo neodvisnost.

Tega mnenja je tudi Marija Spiridonova, velika pristalnica bolševikov, ki je izdala apel na muzike, da se oborože in branijo svojo zemljo proti nemški okupaciji, kajti na druge se ne morejo zanašati, da bi jih branili.

Najbolj pa je ožigosal Lenina znani socialistični pisatelj in revolucionar Maksim Gorkij v članku "Kaj je Rusija izgubila," priobčen v njegovem listu "Novaja Zizn", v katerem pravi:

"Ruski narod bo najbolj razumel strašno ceno, katero mora plačati za mir, ako mu to ceno predložimo v številkah. Oznati se hočemo le na teritorialne izgube, ki zavzemajo Poljsko, baltičke dežele, Ukrajino, Bessarabijo, Batum in druge dežele na Kavkazu; Ukrajino omenjamo radi tega, ker je rada podpisala mir z Nemčijo in takorekoč izročila svo u-krajinsko republiko gospodarski pavidlaji centralnih držav. Čudi-mo se, bo li Rumija prenesla toliko krvavitev. Ako se Rusija hitro ne odrami in ne spozna, kaj se godi z njo, mora pasti na nožni Tur-da je dovolila zavezniški diplo-

IZ GLAVNEGA URADA.

SEJA GL. UPRAVNEGA OD. BORA.

20. februarja 1918.

Navzoči: Kuhelj, Verderbar, Terbovec, Zaverntnik in Molek.

Br. podpredsednik otvori sejo.

Br. Zaverntnik poroča, da prosi

dramatični odsek slova. socialističnega kluba v West Allin, Wis.

uredništvo "Prosvete" dovolje-

nja, če sme uprizoriti Kristanovo

igro, ki je bila priobčena v listu.

Lokalni odbor S. R. Z. v Chicagu

ima enako prošnjo. Se dovoli u-

prizoritev obeh. — Dalje pre-

dloži br. urednik dopis iz Pueblo,

Colo., ki se peša z združenjem je-

dnat in zvez, vsebuje pa gotove

osebnosti. Se sklene, da se pri-

loži brez osebosti.

Br. Verderbar poroča:

Stev. 160, Newark, O. — Dru-

štvo pošilja iniciativni predlog za

povišanje plače gl. tajnika. Pre-

dlog se objavi v glasilu.

Stev. 274, Dunlop, Pa. — Dru-

štvo je poslalo iniciativni pre-

dlog za obdržanje konvencije

vseke štiri leta z omejenim šte-

vilom delegatov in da se gl. odbor

voli s splošnim glasovanjem. Pre-

dlog se objavi v glasilu.

V Riverdale, Ill., prosijo za u-

stanovitve poverga društva. Naj-

bližje društvo je št. 8 v So. Chica-

gu, ki je oddaljeno okrog osam

milij. Izvzemli tih so vsi stari

člani. Se jim dovoli, ako je sedež

v Pullmanu ali Kesingtonu in če

dobe zadostno število novih čla-

nov.

Stev. 212, Lowell, Ariz. — Dru-

štvo poroča, da je imelo porotno

razpravo v zadevi sedmerih iz

občnih stavkavkazov, kakor je o-

dredil gl. odbor na letni seji.

Društvo je poslalo zapisnik raz-

prave in društvo jih je oprostilo.

Dolje je razvidno iz zapisnika, da

sta bila pred porotniki dva obto-

žena člani in društvo je samo po-

stavilo zastopnika odločnemu to-

žilstvu, bivšemu tajniku br. Pe-

trajniku. — Z odzrom na te pro-

stave in na podlagi te izjave izpla-

ča, kar ji gre.

Stev. 236, New Duluth, Minn. —

Društvo je poslalo izjavo

zdravnika, ki svedoči, da je Mary

Skirbe popolnoma pri zdravi pa-

mati, valed česar ji je enota lahko

izplača delež posmrtnine, katera-

ga ji je zapustil njen brat Peter

Fretner. — Sklenjeno, da se de-

dlini na podlagi te izjave izpla-

ča, kar ji gre.

Stev. 264, Cleveland, O. — Jo-

že Novosel, član tega društva, je

poslal protest proti resoluciji gl.

odhoda za nakup liberty-bondov.

Napada odbor in motive resoluci-

je. Gl. tajnik mu je odgovoril, ka-

kor se spodobi in gl. upravni od-

bor se strinja s odgovorom.

Stev. 9, Yale, Kans. — Društvo

javlja, da je br. Lipovšek brez

podlage tožil br. Ruparja simu-

laništva. Zadeva se vrne društvu,

da jo reši pri prvi instanci.

Stev. 248, Section Thirty, Minn. —

Brat John Teran od št. 20 piše,

da je uredil zadevo pri tem dru-

štvu, kakor je bilo naloženo; dru-

štvo ho poravnalo svoto, katero

je poveril tajnik. Br. Teran po-

šilja račun \$6 za zamudo časa. Se

mu izplača.

Stev. 30, Fleming, Kans. —

Član J. Terpinec se je zopet javil

bolan na stari bolezni revmatiz-

mu. Društvo je bil sumljiv in ga

je dalo preiskati pri drugem

zdravniku, ki je konstatiral, da

ima član le malo revmatizma in

da je lahko dober v desetih dneh.

Društvo prosi, da gl. odbor odre-

di zdravniški preiskavo. Se sklene,

da br. Bratkovič pelje člana k

dohredu zdravniku.

Stev. 230, Madison, Ill. —

Društvo protestira, ker je gl. od-

bor na svoji letni seji suspendi-

ral vse člane za en mesec in dva

odbornika za dva meseca valed

zanemarjanja dolžnosti v zvezi z

znano Doležlevo afero. Pravijo,

da se jim godi krivica in zahteva-

jo, da se preklicše suspenzija. —

Društvo se naj pritoži na zadnjo

instancico.

Stev. 265, Southview, Pa. —

Društvo protestira proti sklepu

gl. odbora na letni seji v zadevi

mestre Mary Perešuti, ki je zahteva-

vala odškodnino za izgubljen

vjd. Zahtevajo, da se članici iz-

plača odškodnina. — Se sklene,

da ostane upravni odbor pri skle-

pu gl. odbora toliko časa, dokler

Mary Perešuti ne predloži zdrav-

niške izjave o popolni slepoti.

Stev. 273, Sheldon, Wis. — Čla-

nica Jospina Divjak ima nakaz-

nico, ki je nepravilno izpolnjena.

Prvi obisk zdravnika je bil 12.

avgusta 1917 zadnji pa 16. ok-

tobra; pozneje ni bil s več pri

zdravniku, dasiravno navaža bo-

lezen. Obenem je nakaznica pre-

stara. Tajnik piše, da je društvo

oddaljeno 14 milij od zdravnika in

zato ga je težko klicati brez veli-

kih stroškov. Članica trpi na ne-

dognani bolezni že šest mesecev.

— Se sklene, da pride članica v

Chicago k zdravniški preiskavi, a

medtem naj čaka za podporo.

Stev. 39, Chicago, Ill. — An-

dro Spolar ima tri nakaznice.

Dve sta nepravilni. Začetek bole-

zni je datiran 11. nov. 1917 in

zdravniku se je javil šele 27. nov.

Ker so vrhutega še neke osebne

pritožbe, ki postavljajo opraviče-

nost do podpore v tem slučaju v

dvom, se zadeva vrne društvu,

da jo prekliče.

Stev. 1, Chicago, Ill. — Dru-

štvo je nakazalo podporo za u-

mrilim članom Jakobom Anžič-

kom z namenom, da si povrne a-

sessment, ki ga je založilo za čla-

na meseca decembra m. l. — Ker

jednota ni dolžna vračati dolgov,

se nakaznica ne izplača.

Stev. 229, Mesabe, Minn. — Pe-

ter Rukovina je bil bolan, toda

prestopil ni k bližnjemu društvu

v Aurori, kjer se je nahajal ob ča-

su bolezni. Član tudi ni bil obli-

skan po pravih in končno je na-

kaznica prestara, ker je bila pre-

dložena društva tri meseca po

odravljivanju člana. Tajnik dru-

štva piše, da ni br. Rukovina zato

vzel prestopnega lista, ker bi dru-

štvo razpadlo, ako bi vsi člani

prestopili, ki so se oddaljili za de-

lom. — Sklenjeno, da se ne izpla-

ča podpore.

Stev. 275, Maynard, O. John

Jurkovec pošilja priziv zoper za-

ključek društva, ki mu je odklo-

nilo bolniško podporo. Člani so

ga videli, ko je med boleznijo ho-

diti po kupčjakih potih. Se po-

trdi sklep društva.

Izredna podpora se dovoli sle-

dešim članom v znesku po \$25

vsakemu: Fr. Vegelj, št. 92, Ro-

kus Godina št. 65, vdova Antona

Klobučarja št. 125 in Jos. Peter-

lin št. 48.

Nadalje poroča br. glavni taj-

nik o sledečih zadevah:

V državi Ohio je treba ponoviti

poslovnico za leto 1918. Se sprej-

me tozadevna resolucija, s kate-

ro gl. odbor pooblašča Insuren-

ce Commissionarja v državi Ohio

zastopnikom jednote.

M. Stark v Ely, Minn., piše, če

je lahko član domobranske gar-

de (home guard) in obenem ak-

tivni član jednote. — Po kratki

debatni se sklene, da domobranci

spadajo med pasivne člane, kakor

policeji, ognjegašci in streljači

v nevarnih jomah.

Tajnik dr. št. 16 v Milwaukee,

Wis. je pisal br. Verderbarju sle-

deče pismo:

Milwaukee, Wis., 4. feb. 1918.

Cenjeni brati!

Valejo vprašanje zaradi obvezne

West Chicago Parks, v katerih je na-

ložen denar jednote proti 4% obre-

st. Takaj v Milwaukee je nastopil John

Franklin, da je obveznost nositi obre-

st v račun v "Prosveti". Ob tem re-

vitalje pri K. S. K. J. se so porovarjali,

da K. S. K. J. dobila podporo za to

obveznost po 5%, pa jih ni hoteli vsi,

a naša jednota jih je potem vsa po

4%. Franklin je rekel, da glavni odbor

visek v lep, kar je čez 4%, in dalje

se je izrazil, da "take gospodaje ima-

mo ml v Chicagu".

Prosim torej, dajte nam malo poja-

sila, da John Franklin, gl. nadzornik

K. S. K. J., zamakimo usta. Ker so jim

ni obnesel Trostler shod, ki so ga midili

sklepti, so se pa opravili na jednotne

bonde. — Z bratskim pozdravom

Frank Perko.

Na to pismo je brat Verderbar

odgovoril 6. februarja t. l. bratu

Perkotu sledeče:

Cenjeni brati—

Valejo pismo z vprašanjem glede bon-

dov West Chicago sem prejel. Pismo

predloži seji gl. odbora, ki bo odgo-

voril Johnu Franklinu v javnosti, da

ta ko izve vsa javnost, kakšno nadzorni-

ka ima K. S. K. J. in koliko pojma ima

o bondu in sploh o podporah or-

ganizacijah.

Omenjeni gospod bi rad pokazal,

kako je moder, in namreto, da bi svoje

modrosti povzeli svoji organizaciji,

vika svoj znanost in druge organi-

zacije.

Nas bi zelo veselilo, ako bi mogli

dobiti od Franklina pismeno ali us-

pnebeno izjavo o grafu, ki ga obeta

gl. odbor K. S. K. J. Če je mogoče to

dobiti, poskušajte dobiti od njega izja-

vo, da se mu pristojeje peruti.

Kar se tiče bondu, o katerih govori

in John Franklin, naj pojasnim, da so

določili bili kupljeni leta 1914, 1915 in

1916. Omenjeni Franklin se ve, da so

letine pri javni in pri vsaki drugi

organizaciji, pregledane od zdravni-

sknadzornikov in če bi oni našli kaj ta-

kega, bi se takaj izredilo. Naše bonde

so pregledali državni nadzorniki ravno

zadnji teden dec. 30. januarja 1918 in

njihova izjava bo prihodnja v "Pro-

sveti", kakor hitre ssem je pošljete.

Lahko je mogoče, da West Chicago in-

daja zadnji bonde po 5%, ampak takrat-

ni bondu so bili po 4%, potem je tudi

razlika med bondu West Chicago in

West Chicago Park. Vsega tega se ve

določil Franklin, ali se pa dela knuša-

na blizu ljudi, da bi izgubili znanja

v jednoti in da jih s tem pridobi

za K. S. K. J.

Naveden sam govori po telefonu z

odbornikom K. S. K. J., ki trdi, da se

glede bondu West Chicago sploh ni go-

vorilo na seji gl. odbora K. S. K. J. To

povezuje, da je Franklin svedel lažni.

Toliko za danes.

Z bratskim pozdravom

John Verderbar.

Gl. odbor je nato sklenil izja-

viti sledeče:

Glavni upravni odbor S. N. P. J.

izjavlja, če je gl. John Franklin

v Milwaukee, Wis., res govoril o-

menjena beseda, da je govoril na-

vaidno in pristoje laž; nadalje iz-

reka gl. upravni odbor obžalova-

nje, da je tak človek izvoljen v

nadzorni odbor kakšne organiza-

cije, ki ne pozna bondu, ne ve,

da se bondu ene izdaje vedno o-

brestujejo po snih obrestih in ne

po dvojni, in da je različno zapi-

sano na vsakem bondu, koliko ne

bi obrest.

Končno vpraša br. Zaverntnik,

če je br. Molek sprejel ponudbo

gl. odbora glede svoje povesti ali

ne. Povest je že bila v tiskani,

toda stvar je ustavljena za toliko

časa, dokler niso zunanji gl. od-

borniki obveščeni, da je ponudba

sprejeta. Molek odgovarja, da je

sprejel ponudbo, kakor je že ome-

njeno v zapisniku letne seje. Po

njegovemu mnenju je ponudba vs-

ljajna toliko časa, dokler je gl.

odbor ne preklicše. — Naposled

se sklene, da br. Molek obvešti

vse glavni odbor o sprejetju po-

nudbe.

Br. podpredsednik zaključil

mo, da je tudi on vprašal za povišanje svoje plače. Upamo, da bo prisadeto društvo nekaj ukrenilo, ali pa navedlo razloge, zakaj je za povišanje enemu našemu uradniku in pri tem popolnoma drugega prezrlo, dasiravno sta oba na delavca. Oba Hivita pod enakimi okoliščinami in oba morata preplačati enake svote za vsakdanje potrebe.

Ako bi gl. tajnik dobil povišanje in bi se upravnik praznilo, tedaj bi se upravitelj godila velika krivica.

Vzrok, da je članstvo odreklo povišanje plače gl. tajniku in upravitelju, ko je bila stvar zadnjaj na splošnem glasovanju, je največ v tem, ker se je zahtevalo povišanje za nazaj. Ko bi se v doletnem predlogu reklo, da stopi povišanje v veljavo, ako bo sprejeto, šele s tistim dnem, ko bo glasovanje končano, pa bi predlog prodr. Tako pa so glasovali proti tudi tisti, ki so bili drugače za povišanje.

Ker imamo že sedaj odprto razpravo k prihodnji konvenciji naše jednote, je dobro, da že sedaj pričnemo z naraviti.

Iniciativni predlogi naj bi šli na glasovanje samo enkrat v letu; glasovalo naj bi se meseca decembra in tisti predlogi, ki bi bili na glasovanju sprejeti, naj bi stopili v veljavo s prvim januarjem prihodnjega leta. Društvo naj bi se dalo dovolj časa pred mesecem decembrom za stavljenje iniciativnih predlogov, da se bo lahko zadostilo vsem formalnostim do časa, ko bi šli na splošno glasovanje. V decembru pride na sejo društva največ članov in na ta način je mogoče, da bi se splošnega glasovanja udeležili dve tretjini članstva.

Posmrtnina v otroškem oddelku naj bi se zvišala od \$75 na \$100, ako le mogoče. To bi nam pripomoglo, da bi lahko dobili mnogo več otrok v organizacijo, kar bi nam pomagalo do boljšega napredka.

Ker sem čital nasvete brata P. Bergerja iz La Salle glede konvencije in sprememb v naših pravilih, bom tudi jaz izrazil svoje misli.

Po mojem mnenju sta dva delegata od enega društva popolnoma nepotrebna, ker eden zastopuje. Eden pozna razmere v svojem društvu ravno tako dobro, kot dva skupaj.

Sugestia, da bi se člani, ko pride v 35 leto starosti, ne smeli zavarovati za \$3 dnevne bolniške podpore, je po mojih mislih popolnoma neumestna.

Nasvet, da naj se zabrani članicam zavarovanje za \$3 dnevne bolniške podpore, ako se one šele zavarovati, je še manj na mestu, kot prejšnja točka. Ako se to zgodi, potem vas vprašam, kako si smatrate besedo "enakopravnost".

Butte, Mont. — Društvo "Slovensko-Hrvatska Sloga" št. 207, SNPJ, je na svoji zadnji redni seji sklenilo podpirati predlog društva Javornik št. 160, za povišanje plače glavnemu tajniku. Za ta sklep so nas vodili sledeči razlogi: 1.) Vsak tajnik krajevnih društev lahko ve, koliko dela dá samo vodstvo krajevnega društva vsakemu tajniku. Naš glavni tajnik pa ima opravka z nad dvajset tisoč članov obojega spola in otroškim oddelkom, kar dá veliko dela in za pravilno in redno poslovanje je potrebna večja tajnika, ki razume svoj posel; in članstvo SNPJ v, da ga sedanjí gl. tajnik najpovaljeje izvršuje.

2.) V sedanjih draginskih razmerah lahko vsak delavec vé, da val stremimo po izboljšanju naših plač. Delavstvo po val Ameriki smetiva izboljšanje plač. To kar sami zahtevamo, ne smemo odrekati našemu gl. tajniku. Vseled tega apeliramo na vsa društva naše jednote, da ne samo podpirajo predlog društva Javornik, ampak tudi priobčijo svoje sklepe v glasila. Mi smo zato, da se njegova plača poviša od dne, ko je sam zahteval povišanje v inicijativi gl. odbora. Mi smo tudi za to, da se njegova plača poviša ne samo za 20% nego za 30%.

Za društvo Slovensko-Hrvatska Sloga,

Jos. W. Zallnick, tajnik.

Breezy Hill, Kans. — Društvo Prvi Maj, št. 65, SNPJ, je na svoji seji vzelo v pretres inicijativna predloga društev Javornik za povišanje plače gl. tajnika in predlog društva Bratstvo za štiriletno razdobje konvencije in znižanja

števíla delegatov. Naše društvo ne vidi v teh predlogih nikake koristi za našo jednoto, ker:

1.) je konvencija naše jednote pred durmi;

2.) predlog za povišanje plače gl. tajniku pred par meseci je bil poražen, sedaj se pa zopet poslužujemo naše stare metode, da mlajmo prazno slamo, dasiravno vemo, da to mlatenje ne bo prineslo nobenega rezultata, ki se ga namerava doseči s takimi ponovnimi predlogi.

Vseled tega smo mi odločno proti takim inicijativnim predlogom, smo pa zato, da prihodnja konvencija nekoliko poviša plačo gl. tajniku od 1. novembra 1917.

3.) Glede predloga dr. Bratstvo za znižanje števíla delegatov in štiriletno razdobje konvencije smo mi mnenja, naj se prihodnja konvencija vrši kakor določajo sedanjia pravila; za nadaljne konvencije pa naj sklepa bodoča konvencija.

Kar se tiče volitve delegatov po distriktih, smo mi mnenja, da delegat, ki bo oddaljen od 5 do 10 milj, ne more zastopati našega društva ali obratno.

Vseled tega je sklep našega društva, da priporočamo članstvu, naj se ne osira na take predloge, 'er se s tem samo zavlačujejo društvene seje.

Glavni tajnik je v svojem letnem poročilu omenil, da je bilo devet inicijativnih predlogov poraženih na splošnem glasovanju prošle leto, jednoti so pa napravila na gl. \$400 stroškov. Prenehajte z inicijativami vsaj do konvencije.

Stefan Dušak, predsednik; Fr. Vozavišek, tajnik; Anton Mari, blagajnik.

Indianapolis, Ind. — V razmotrivanju imamo sedaj dva inicijativna predloga. Eden za povišanje plače gl. tajnika in drugi se tiče konvencije. Na seji društva France Prešeren, št. 34, smo debatirali o obeh predlogih.

Res je, da vlada sedaj vsesplošna draginja, toda plača gl. tajnika za enkrat še vsceno zadostuje, ker dobi več, kot vsak navadni delavec v tovarni. Predlog za povišanje njegove plače je bil že enkrat na splošnem glasovanju.

Sklep našega društva je sledeči: Glede tajnikove plače naj se počaka do prihodnje konvencije, ki naj v tem oziru ukrene, kar se ji bo zdelo potrebno.

Kar se tiče drugega predloga glede konvencije, priznamo, da je preveliko števílo delegatov nepotrebno. Konvencija bo morala gotovo nekaj ukreniti za omejitve števíla delegatov. Sedaj na primer lahko pošlje društvo, ki šteje več kot sto članov, dva delegata. (Treba jih je sto več, predno ima društvo pravico do dveh delegatov. Če vi pravite, "več kot sto članov", potem to lahko pomeni dva ali tri člana več. Pri takih razpravah je dobro, da pogledate v pravila, da ne boste zagazili preveč v protislovja. Op. uređ.) Tem društvom naj se delegacija omeji. Mala društva, ki ne morejo poslati delegatov, naj pa pooblaste delegata bližnjega društva, da jih zastopa, ne pa članov gl. odbora, ker ako bodo samo glavni odborniki skupaj, potem to ne bo konvencija, nego le seja glavnega odbora.

Anton Ivančič, zapisnikar.

Wilburton, Okla. — Društvo Látija, št. 58, SNPJ, se nikakor ne strinja s predlogom društva Bratstvo za odložitve konvencije za eno leto in za omejitve števíla delegatov.

Konvencija je ob gotovem času potrebna, kajti v pravihlih so stvarí, ki jih bo potreba sprejemati, oziroma izboljšati. Za tako delo pa je potrebno, da so društva polnoštevílno zastopana na konvenciji, ne pa da bi se jim to zastopstvo še omejevalo. Na ta način bi prišla jednota na pot samodržstva ali pod vlado nekoliko članov, od katerih bi ne mogli pričakovati drugega kot milosti ali pa batin. Seveda je prav, če bi se prihranili denar, toda tega ni treba hraniti ravno s konvencijo. Denar imamo zato, da se jednota z njim razvija, podpirajo bolniški itd. Kupičenja denarja nam nič ne koristi. Mi smo se organizirali v to jednoto kot enakopravni člani, jednotno premoženje je last vseh, kajti mi vsi smo vlagatelji. Val imamo pravico do glasovanja in vsako društvo pravico do delegats na konvenciji.

Jos. Ališ, tajnik.
(Dalje na 7. str., 1. kol)

KAMPANJA ZA NOVO POSOJLO PRIČNE Z GOVOROM ZA KLAJNISKEGA TAJNIKA

Washington, D. C. — Zakladniški tajnik McAdoo prične kampanjo za tretje posojilo svobode z govorom dne 6. aprila t. l. v Philadelphiji. Odbor ga posojilo svobode dela priprave, da bo že začetek kampanje uspeh.

200.000.000 SREBRNI DOLARJEV PRETOPI

Washington, D. C. — Zakladniški uradniki in kongresni vodje so se sporazumeli na predlog, ki določa, da se pretopi za 200 milijonov srebrnih dolarjev. Tozadeno predlogo predložijo že v prihodnjem tednu.

Prelito srebro bo služilo v trgovini z inozemstvom.

SPOMLADANSKI IZPAHKI

so običajno v zvezi s bolečinami, ki jih povzroča izsušitev na koži, ki upriva zelo neprijetno na bolnika. Včasih se teh izpahkov kar prenašati ne more. Kar pri tem želite, je, da bi vam kmalu odleglo. Vzemite v takih slučajih kakšno maslo. Mi vemo, da je skučje, da je

Severa's Skin Ointment

(Severova Mazilo za kožne bolezni) izvrstno zdravilo pri takih izpahkih na koži, kar vam hladi kožo in manjša erbenje. Izvrstno maslo zoper lišaje, kraske, garje, spahke, luskine in razne druge bolezni na koži. Cena 50c. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KAD BI IZVEDEL

za svojega prijatelja Stefana Tihler in Andras Kedmenec, doma iz starega kraja ZOLO MEGJ (kotor) okraja, na Ogemskem. Čekdo izmed cenjenih čitateljev ve za njiju naslov ga uljudno prosim, da mi jih naznani ali pa če bosta sama to čitla naj se mi prijavita na naslov: Josef Parkas, 137 Stewart Str. Milwaukee, Wis.

KAD BI IZVEDEL

za svojega brata Ivana Milč, doma iz Mostara, Hercegovina. Nahaja se menda neke v ruskem ujetništvu, in če je komu kaj znano, kje je ali da kdo ve za njegov naslov, prosim, da mi sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen, ali če sam piše na naslov: Nick Milč, R. F. D. No. 2, Box 760, Inglewood, California, U. S. of A.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranoecnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, šenske in moške bolezni.

Uradna ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan.
Bell Telephone Cedar 2388.

845 E. Ohio Street,
N. E. PITTSBURGH, PA.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
636 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je zdravnik, ki zdravi vse bolezni, ki jih povzroča izsušitev na koži, ki upriva zelo neprijetno na bolnika. Včasih se teh izpahkov kar prenašati ne more. Kar pri tem želite, je, da bi vam kmalu odleglo. Vzemite v takih slučajih kakšno maslo. Mi vemo, da je skučje, da je

Vseled tega je sklep našega društva, da priporočamo članstvu, naj se ne osira na take predloge, 'er se s tem samo zavlačujejo društvene seje.

Glavni tajnik je v svojem letnem poročilu omenil, da je bilo devet inicijativnih predlogov poraženih na splošnem glasovanju prošle leto, jednoti so pa napravila na gl. \$400 stroškov. Prenehajte z inicijativami vsaj do konvencije.

Stefan Dušak, predsednik; Fr. Vozavišek, tajnik; Anton Mari, blagajnik.

Indianapolis, Ind. — V razmotrivanju imamo sedaj dva inicijativna predloga. Eden za povišanje plače gl. tajnika in drugi se tiče konvencije. Na seji društva France Prešeren, št. 34, smo debatirali o obeh predlogih.

Res je, da vlada sedaj vsesplošna draginja, toda plača gl. tajnika za enkrat še vsceno zadostuje, ker dobi več, kot vsak navadni delavec v tovarni. Predlog za povišanje njegove plače je bil že enkrat na splošnem glasovanju.

Sklep našega društva je sledeči: Glede tajnikove plače naj se počaka do prihodnje konvencije, ki naj v tem oziru ukrene, kar se ji bo zdelo potrebno.

Kar se tiče drugega predloga glede konvencije, priznamo, da je preveliko števílo delegatov nepotrebno. Konvencija bo morala gotovo nekaj ukreniti za omejitve števíla delegatov. Sedaj na primer lahko pošlje društvo, ki šteje več kot sto članov, dva delegata. (Treba jih je sto več, predno ima društvo pravico do dveh delegatov. Če vi pravite, "več kot sto članov", potem to lahko pomeni dva ali tri člana več. Pri takih razpravah je dobro, da pogledate v pravila, da ne boste zagazili preveč v protislovja. Op. uređ.) Tem društvom naj se delegacija omeji. Mala društva, ki ne morejo poslati delegatov, naj pa pooblaste delegata bližnjega društva, da jih zastopa, ne pa članov gl. odbora, ker ako bodo samo glavni odborniki skupaj, potem to ne bo konvencija, nego le seja glavnega odbora.

Anton Ivančič, zapisnikar.

Wilburton, Okla. — Društvo Látija, št. 58, SNPJ, se nikakor ne strinja s predlogom društva Bratstvo za odložitve konvencije za eno leto in za omejitve števíla delegatov.

Konvencija je ob gotovem času potrebna, kajti v pravihlih so stvarí, ki jih bo potreba sprejemati, oziroma izboljšati. Za tako delo pa je potrebno, da so društva polnoštevílno zastopana na konvenciji, ne pa da bi se jim to zastopstvo še omejevalo. Na ta način bi prišla jednota na pot samodržstva ali pod vlado nekoliko članov, od katerih bi ne mogli pričakovati drugega kot milosti ali pa batin. Seveda je prav, če bi se prihranili denar, toda tega ni treba hraniti ravno s konvencijo. Denar imamo zato, da se jednota z njim razvija, podpirajo bolniški itd. Kupičenja denarja nam nič ne koristi. Mi smo se organizirali v to jednoto kot enakopravni člani, jednotno premoženje je last vseh, kajti mi vsi smo vlagatelji. Val imamo pravico do glasovanja in vsako društvo pravico do delegats na konvenciji.

Jos. Ališ, tajnik.
(Dalje na 7. str., 1. kol)

RAD BI IZVEDEL

za naslov Matevža Žilindra, kateri biva neke v državi Minnesota. Pred enim letom je bil v Clevelandu, O. Poročati mu imam nekaj zelo važnega iz stare domovine. Čenjene rojake uljudno prosim, če kateri vo za njegov naslov, da mi ga naznani ali pa naj se mi sam prijavi. Moj naslov je: Steve Pirnat, 1085 E. 66th Street, Cleveland, Ohio. (2x)

NAPREDEK

"Prosveta" piše sa blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš s njimi mi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V salegi imam vse za vsakdanje potrebe ne po smerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Hermink, Pa.

PROF. DR. MULLIN

ZDRAVNIK — SPECIALIST
ZA SLOVENCE

411—4th Avenue
(NA SPRETI POSTE)
PITTSBURGH, PA.

ELEKTRIČNA PREGLEDNA Z Z ŠARKI

Stari in skleni zdravnik, s 38 letno prakso. Zdravi nepešne in hitro vse bolezni, plisa, šolede, obisti, trganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni možkih. Odravi vsake bolezni katero prevzame v svojo oskrbo. Uporablja najboljša evropska, ameriška in vsdalihi delov sveta zdravila. Niska cena. Nasvet brezplačen. Toden pregled popolnoma jamčen. Pri meni se zdravi veliko števíle Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 6. večer, ob nedeljah samo od 10. do 12. popoldan.

SEVEROVA DRUŽINSKA ZDRAVILA

so obče priljubljena domača zdravila, katere se rabijo že zadnjih sedemindeset let. So tedaj preiskušena in vredna vašega zaupanja

Severa's Blood Purifier

(Severov Kričistilec) je proisložen za zdravljenje bolezni, izvajajoč vso delo nečiste krvi, kot na primer tvorijo, opahki, prisci, rane in ogrel. Cena \$1.25.

Severa's Antiseptol

(Severov Antiseptol) je antiseptična tekočina za notranjo in zunanjo rabo. Habi se kot uspešno sredstvo in grgalo. Znanj sluzi kot krajnje sredstvo. Priporočljiv je za zopni dihi, za rahle, otekli sobne, bolno grlo in hripavost. Cena 35 centov.

Severa's Healing Ointment

(Severovo Zdravilno maslo) je izvrstna pomoč za odprte rane, ušese, odrgne, gnoje oprasko, stare rane, alijesa, hule, oganline in opekline. Cena 25 centov.

Severa's Regulator

(Severov Regulator) je dragoceno splošno krapilo za šenske, ki trpe valed bolni lastnih "njihovemu spolu. Cena \$1.25.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severovo Zdravilno milo za kožo) je čisto, antiseptično milo za kuho, lohanje, lasi in obraz. Izvrstno je za otroško kopelj in za umivanje lohanje, lasi in kožo. Cena 25 centov.

Severa's Waters for Headache and Neuralgia

(Severovi Praški zoper glavobol in nevralgije) so pripravljene zoper glavobol. Cena 25 centov.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1904.

Iskorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 3357—39 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

UPRAVNI ODBOR:

Preznanik: John Vegril, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 84, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Josef Kuhelj, 9408 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Turborec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Melch, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

John Ambrosi, 251 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 674 Ashay Ave., Rockspring, Wyo.

POBOSNI ODBOR:

Anton Hraat, Gen. Del., Canonsburg, Pa.
Josef Haditsch, box 432, Smithton, Pa.
Rudolf Ploterski, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Mikhavil, L. Box 3, Wilkes, Pa.
M. Petrovich, 14815 Hale Ave., Collinwood, O.

UREDNIK "PROSVETE":

John Zavertalk.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 3203 St. Clair Ave., Cleveland, OHIO.

VSE DENARNE ZADAVNE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2637—39 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošljajo na naslov:

JOSEF AMBROSIĆ, Box 251, Canonsburg, Pa.

ZADAVNE PREPRIČLJIVE VSEBINE, ki sta jih volili prvi in drugi stanec, se pošljajo na naslov:

ANTON HRAAT, Gen. Deliv., Canonsburg, Pa.

VSE DOPISE, razprave, članki, namizali itd. na "Prosveto" se pošljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 3357—39 So. Lawdale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglašaj, se pošljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 3357—39 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

V korrespondenci s tajništvo S. N. P. J., uređništvo in upravljanje "Prosvete" ne rabite imas uradnikov, marveč napisite naslov, ki je na nasloven, ako šelite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Sve glavna upravnega odbora se vršijo vseh prvo črdo in tretji črtici v mesec. Šalatek ob eni uri popoldan.

NORTH SIDE STATE BANK ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI

Mi posluhmo vaše volje pri poslovanju in stare članice so naših članov. Pridržujemo si odločitve ohraniti na banke vlogo. MOČNA KONVENCija. NAFEDNA INSTITUCIJA.

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pljuča) priporočeno za zdravljenje proti kašlju pri starih in pri mladini, proti prehladu in hripavosti. Cena 25 in 50 centov.

Severa's Goshard Oil

(Severovo Goshardovo olje) je izvrstno liniment za sunanje rabe proti revmatizmu, nevralgiji, lavižanju, oteklinam, oteklinam, okorelim sklepov, lokalnih krčev in sploh vseh bolezni. Cena 30 in 60 centov.

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski balsam) je velika vrednost pri zdravljenju izgube teka, raka, napredne, slabe prebave, ponavljajoče se mrazice, dviganje in otrpiti jeter. Cena 35 centov.

Severa's Coughing Drops

(Severove Kapičice za otroke) so pokazale svoje učinkovitost pri odlaševanju bolnih valed doživljanja zob, sapne kolike in ščipanja pri otrokih. Cena 25 centov.

Severa's Nervaton

(Severov Nervaton) se je pokazal izbornim pri zdravljenju duševne pobitosti, insomniji ali neopetnosti, nervozni izbrpanosti, histeriji in nervoznosti — Cena \$1.25.

Severa's Liver Pills

(Severove Jetrane Kroglice) so izvrstno odvajalno sredstvo za nerednost jeter, neprebravo, sapke, medla, glavobola in ometice. Cena 25 centov.

Severa's Hair Tonic

(Severova Tonika za lasi) je izvrstno pripravek za lasi in nepetno čisto lohanje. Pospetuje rast las, če je to kako življenje v launih čebulicah; Pomaga tudi omečati lasi in jih napravi, da se svetijo. Cena 35 centov.

Severova družinska zdravila so na prodaj v lekarnah vsepovsod. Ako van lekarnar ne more zaloziti, pošljite ponje naravnost k nam ter prilozite pravo svoto denarja.

W. F. Severa Co.
Cedar Rapids, Iowa.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4635.

Datum v objavi: 21. (Februarja 22-18) poleg vsega imena in naslova poslati, da vam je v tem časopisu potekla naročnina. Posvetite jo prebravanju, da se vam ne utari list.

Se deset dni. — Se deset srednjedolgih dni in kontest za tisoč novih naročnikov bo pri kraju. Bratje tekmovalci in sestre tekmovalke se gotovo zavedajo tega in zato bodo podvojili in podvojile vse svoje sile a trdno voljo, da izvojujejo zmago v zadnjem trenutku. Kdor je "med prvimi", je seveda optimist, to se pravi, da se ne boji za svojo palmo. Velika sreča je, da so naši kontestantje vsi optimisti in le malo jih je, ki so se ustavili tam, kjer so začeli; seveda imajo naši pesimisti tehtne razloge. Pravi, da so pobasali vse, kar se je dalo pobasati, a da bi pa drli iz "Flandrije" v "Mezopotamijo", se jim ne zdi strategično. Priznajmo jim to pravico. Toda optimisti bodo odločili. Oni se ne ustrašijo "strategičnih ovir" in če je za dosego cilja potrebna "invazija" sosedne naselbine, se ne bodo ustavili pri "fencu". — Prav imajo! K sreči še niso v Haagu določili nobene meje in podpisali nobenega zakona, ki bi branil našim kontestantom "invazijo" par milj oddaljenega mesta, kjer se jim nudi uspeh. Naprej torej vsi! Invadirajte vse, kar še ni "obkoljenega" in "premaganega". Deset dni je še časa in potem bo zaključen in podpisan demokratični mir.

Avstrija mora biti poražena. — Bile so govorice, da se bo dala Avstrija odcepiti od Nemčije in pridobiti za separatni mir. To prazno upanje so polagali na Černinove besede, ki so seveda bile le besede. Potem so poročali, da je Avstrija na robu politične krize. V parlamentu ni bilo večine in vlada ni mogla dobiti civilnega in vojnega kredita. Kriza je res bila na glebišču. V slučaju, da je razpuščen državni zbor, bi opozicija delavske mase in podložnih narodov lahko priklopila do revolte. — Toda na Dunaju so si pomagali s starim receptom, po katerem vladajo odkar že obstoji Avstrija. Razdvojili so nasprotni tabor in izigrali stranko proti stranki. Socialisti so podprli civilni kredit, Poljaki pa vojnega in kriza je za enkrat končana. — Černin je deklamiral o "soglasju z Wilsonovimi načeli" in o miru "brez aneksij in odškodnin", takoj nato pa so avstrijske čete udrele v Ukrajino.

Ruski bolševiki so računali na revolucijo in najbrže bi jo bili doživeli vsaj v Avstriji, če ne v Nemčiji, ako bi bili poleg letakov in oklicev agitirali tudi s kanoni na stari bojni fronti, ne pa z mirovnimi pridigami v Brest Litovsku. Roparski mir z Rusijo je dal Hohencolnom in Habsburžanom novo orožje in odgodil revolucijo mogoče za dolgo časa. Najbolj pa so razočarani oni, ki so sanjali, da se bo dala Avstrija pridobiti za demokratični mir, valed česar ji ostane pravica obstanka, da lahko še dalje izigrava in zatira podložne narode; grdo so razočarali. Spoznati morajo, da so vladarji Avstrije kajzerjevi hlapci, ki absolutno ne store ničesar proti volji Viljema; spoznati morajo, da je Avstrija ravno tako velik sovražnik demokracije kakor je Prusija in zato mora biti premagana. Avstrija mora biti poražena in razbita! Ako je ne porazi njeni narodi, jo morajo armade na bojišču. Avstrija mora biti poražena. Avstrija mora biti poražena! Avstrija mora biti poražena!

Koliko časa bo še zmagovala avtokracija? — Položaj v Evropi ni nič kaj prijeten. Medtem ko se zavezniki pripravljajo za veliko ofenzivo na zapadu, osvaja Nemčija z Avstrijo vred ruske pokrajine od Baltika do Črnega morja. Ruski sovjet je odobril mir v nadi, da bo imela socialistična republika mir pred kajzerjevimi hordami, toda voditelji sovjeta sami ne verujejo v mir, ali ker so že enkrat rekli, da so za mir, hočejo iti nazaj in popraviti prvo napako. Nihče ne ve, kaj prinese jutranji dan in kaj se še vse zgodi z Rusijo. Ampak vseh dni še ni konec. Absolutno je izključeno, da bi kajzer pogazil Rusijo, kakor je druge majhne države. Kaj pa medtem? Zapadni zavezniki gotovo dobro vedo, da glavna nemška sila ni v Rusiji niti na Balkanu, temveč prav blizu njih. To ve tudi Amerika. Ugonobitev pruske militaristične pošasti se mora izvršiti v Nemčiji, kjer je njeno gnezdo. Nemško

ljudstvo bo hitro za pravi mir čim okusi nekoliko prave vojne, ki ga mora prepričati, da Nemčija ni nepremagljiva. Iz Nemčije do Londona je ravno tako daleč, kakor je iz Anglije ali Francije do Nemčije. Če so tla preprežena z zakopi, o katerih se bahajo Nemci, da so "neprodorni", je pa zrak prost nad zakopi. Velika zračna flota — recimo 10.000 eroplanov — ki bi dosegla Berlin in vsak dan deževala dinamit na nemška mesta, bi kmalu prepričala Nemce, da Hindenburgova armada ni še noben kitajski zid — in to prepričanje bi povzpelo glasnejše zahteve za mir. Od naše strani pa ne sme biti govora o miru, dokler ni kajzerizem na tleh — zdrobljen in mrtev.

S. R. Z. v LaSalle, Ill.

LaSalle, Ill. — Dne 3. februarja so se zbrali odhroniki 9 društev in klubov v Slov. Nar. Društvo na sestanku v prid Slov. Rep. Združenja. Br. Lavo Zevnik nam je pojasnil namen in pomen S. R. Z. Sklenilo se je soglasno, da skličemo dne 10. marca javen shod, na katerega se povabi vsi člani, govorniki rojaka Fr. Kerže, urednika in lastnika mesečne revije "Čas" iz Chicago.

Shod je bil sklican na 10. marca o treh popoldne. Ker je rojaka Frank Kerže zamudil vlak, ni bilo mogoče, da bi bil v pravem času v LaSalle.

Rojak John Novak je otvoril shod in je navzočim povedal, da želi državni senator gospod P. Koleman spregovoriti pri besedi o nameravanem lokalnem vojnem skladu, katerega ustanove za LaSalle in okolice. Za tem je govoril brat Lavo Zevnik o sedanjih vojni situaciji. Na to je bila predstana sledeča resolucija, katere je bila soglasno sprejeta:

Slovenci in Slovenke iz LaSalle in okolice, zbrani na javnem zborovanju dne 10. marca 1918 v dvorani Slov. Nar. Ooma v LaSalle Ill., izjavljamo, da se popolnoma strinjamo s cilji in idejami Slov. Rep. združenja in obljubljamo, da ga bomo po svojih močeh podpirali.

Zavedamo se, da je svetovna vojna, katere je potegnili v svoj vrtnec skoraj vse narode sveta, prizadela obilo gorja in bede tudi našemu slovenskemu narodu.

Zavedamo se, da je bila ta vojna ustvarjena mirujočim narodom od roparske bande na cesarjih dvorih Berlina in Dunaja, in sicer z roparskim namenom podjarmiti pod železno pest krutega nemškega despotizma vse druge, dolej še proste narode.

Zavedamo se, da se sedaj bje boj na poljanah za svobodo in prostost vseh narodov; to ni več boj krutega Viljema in njegovih krvoločnih pomočnikov na eni strani ter zavajalcev na drugi, ampak to je boj med demokratijo in temnim suženjstvom. Če zmaga nemški militarizem s svojimi krvaviimi načrti, bo zaslužil vsa svet; vsek narod bo ječal pod težo nemške brutalnosti. Še nikoli v zgodovini ni človeštvo doprineslo tolikih kriv in svobodo kot jo doprinese v tej vojni. Potoke gorke človeške krvi je še poplila zemlja na bojnih poljanah, na milijone mladih fantov in moč je darovalo svoje življenje v tej vojni za svobodo naših vseh. Na stotisoče nedolžnih otročkov je moralo v prerani globi zaradi te vojne. Ali naj bodo te žrtve zamak ali naj kri, ki zapaja bojne poljane, ne obrodijo nobenega sadu? Ne in stokrat ne. Boj, kateri se danes bje, se mora nadaljevati toliko časa, da bo pravica zmagala nad krivico, nadlajevati se mora, dokler ne bo nemški militarizem s svojim okrvavljenim roparjem Viljemom premagan, premagan popolnoma.

Pridružujemo se vedni slovenskega naroda v Ameriki za propagando Jugoslovanske federativne republike, kajti edino v tem, da se odrenemo raznih monarhističnih pivjak, katere že ti, da bomo postavili temelj za miren razvoj v dohodnosti.

Jasno in odkrito rešeno izjavljamo danes tukaj, da se popolnoma strinjamo s cilji in idejami našega predsednika Wilsona, ter vsečano obljubljamo; da bomo podpirali vlado naše nove domovine po vseh svojih najboljših močeh za dosego tistih ciljev; katere je naš predsednik že večkrat povdarjal.

Storili bomo, kar bo v naši moči, da bo ta vojna prinesla zmago demokracije nad avtokracijo, da bo po končani vojni zavlada svoboda na vsem svetu. Bratje in sestre: Boj naše nove domovine

je tudi boj našega slovenskega naroda, če zmaga "Stric Sam", bo tudi našemu narodu v starem kraju zasijalo milo solnce svobode, kajti otresel se bo suženjskih verig, v katere je že stoletja ukovan. Zatorej pomagajmo plemeniti ideji Združenih držav, pomagajmo rušiti današnji krivici, militaristično-monarhistični sistem v Evropi in ne odnehamo prej, dokler se ta gnjili sistem ne poruši popolnoma, da nam bo dana prilika na razvalinah te gnjilobe postaviti pošteno človeško družbo, v kateri bomo delovali v vsemu naradi sveta v bratski ljubezni in slogi.

Naj te ogromne žrtve, katere danes padajo na bojnih poljanah, rodi, novo drevo človeške družbe, pod čigar senco naj zbere vse narode sveta ter naj deli vsem: Enakopravnost, Bratstvo in Svobodo.

Shod je bil deloma zaključen in kmalu po tistem pride rojaka Fr. Kerže. Nismo mu dali dosti odmora, kajti naša iskrena želja je bila slišati njegov govor.

Vstregel je naši želji in nam v pripravi, lahko razumljivih besedah predložil vse, kar ima stik s osvobodilnim delom zatiranega slovenskega naroda v stari domovini.

V odbor krajevne postaje S. R. Z., so bili izvoljeni: Matt Vogrich, predsednik; Joseph Čertalič, podpredsednik; Ferdo Arsenšek, tajnik; John Ermene, blagajnik.

V nadzorni odbor: Thomas G. Job, Anton Mečnarich in Paul Berger. Redne mesečne seje so vrše vsako 4. nedeljo v mesecu po "Domovi" saji.

Svobodoljubni rojaki so skupno darovali \$15.70. Shod se je vršil vseskozi mirno in v zadovoljstvo vseh.

Rojaku Frank Keržetu pa naj priščinja hvala.

Paul Berger.

Listnica uredništva.

Dopisnikom. — Prostor v listu vedno primanjkuje, katerega delj priporočamo dopisnikom, naj pošiljajo kar najbolj mogoče kratka poročila. Poročajte stvari, ki imajo pomen za splošno javnost in vako naselbino, vse važne novice, toda na vsak način je leleti, da se omeje dolgi dopisi o evetkah, solnčnih rožah, fencih in druge take stvari. Vsaka stvar postane enkrat zastarela in tudi to pomen je že vse obrabljeno. Prostor v listu se lahko porabi za drugo koristnejše gradivo.

Kadar napišete dopis, ga parkrat prečitate, da popravite eventualne napake. V pisanju dopisov je posebno važno, da se oglejte protislovij. Uredništvo daje taki dopisi mnogo dela in dopisniki ga lahko omeje, če bodo posvečali večjo pažnjo pri pisanju dopisov.

Sedaj se bliža konvencija. Dopisniki in društva bodo izražala svoja mnenja o izboljšanju v jednoti in o stvarih, ki so v zvezi s tako organizacijo. Že sedaj imamo precej razprav o iniciativnih predlogih. Kar želimo dopisnikom priporočati, je to, naj bodo pri vseh takih razpravah kratki in kar je glavna stvar. Namigovanje in obdelitve, ki jih ne podprejo s dokazi, so škodljiva za našo organizacijo in tudi vsakemu drugemu delu.

Dobili smo nekaj takih razprav, ki so v velikih protislovjih s pravili, te je, da si jih je pisec dopisa naposled tolmачil ali, kar je verjetnejše, da jih sploh čital ni, nego si jih je le sugestiral. Dolžnost uredništva je popravljati slovnične napake v dopisih, ne pa smisel kakih zverženih dopisov. Toda ker nečemo omešiti takega površnega dopisnika, popravimo dopis tudi v tem oziru.

Nekateri pišejo razpravo o iniciativnem predlogu ali jednoti,

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE

Sedež v Chicagu, Ill.

IZVARNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Ebin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermene, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravija, Jacob Muha, K. H. Pogodich, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Sava, Frank Udovich, Andrew Vidrich, Stefan Zabrie, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar, Jos. Fritz, J. Judnič, Jos. Ivanetič.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso prijavili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne poliljavitve je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

SLOVENCI IN DRUGI JUGOSLOVANI V CHICAGU

Udeležite se javnega shoda, ki ga priredi lokalna organizacija S. R. Z. v nedeljo, dne 24. marca v dvorani Moerbers, 2135 Blue Island Ave., kjer se bomo lahko podrobneje pogovorili o našem delovanju in o naših ciljih.

Izrabimo to priliko kot veliko manifestacijo čikaških Slovencev za proklamirano slovenskega republikanskega združenja.

Spred shoda:

Frank Aleš otvori shod.

Nastop pevkega društva Slovan.

Govori tajnik lokalne organizacije F. Zajc.

Nastop pevkega društva Lira.

Govori član centralnega odbora S. R. Z. Frank Kerže.

Govori član centralnega odbora S. R. Z. Jože Zavertnik.

Nastop pevkega društva Sava.

Govori Ebin Kristan.

Po končanih govorih se lahko stavi vprašanja.

Priidite na shod pravdočasno. — Pričetek ob 2. popoldne.

Na ta shod so vabljeni vsi brez razlike mišljenja, nakar bodo imeli priliko suti naše argumente in se podrobneje seznaniti o našem programu.

Odbor lokalne organizacije S. R. Z.

vmes pa vpeljuje stavke o rožah, evetkah, peclarstvu itd. Stvari, ki se tičejo jednote, naj bodo pisane zase, drug material pa spravi zopet v poseben dopis. Ogljajte se ene velike napake, ki se je nekateri radi poslužujejo in to je ponavljanje že priobčenih dopisov. Nekaj dopisov je nekaj napad, drugemu se je stvar dopada, pa jo je prejel in pogal na uredništvo s malimi sprememkami in pod dopis podpisal svoje ime. Če hoče uredništvo takemu dopisniku ustreči, mu mora napisati popolnoma nekaj drugega, kar je on pisal, kajti dopis, ki je bil že enkrat priobčen, nima za list nobene veljave, četudi ga dobimo kot "nov" dopis pod drugim imenom.

Društveni odborniki, ki nam pošiljajo društvena naznanila, ponovno opominjamo, naj izpušče vse, kar ima stik s arefikacijem, loterijo in stvarmi, kjer gre za dobitke, kar nam državni zakoni zabranjujejo priobčevati take stvari. Svetočemo smo objavili besedilo postavbe, ki se tiče te zadeve, toda vse to ni dosti pomagalo, ker še vedno dohajajo naznanila o srečanjih.

Ravno tako ne smemo priobčevati naznanil o denarnih kaznih pri društvih, ker so tudi protizakoniti. To je bilo že mnogokrat povedano v listu. Društveni uredniki jih vseskozi pošiljajo, toda ker jih ne vidijo nikdar priobčenih, se potem jeze na uredništvo.

Pošiljajte le taka naznanila, ki imajo v resnici kako važnost za prizadeto društvo. Pozivi na članstvo, da se "udeležijo seje polnoštevilno", ne izdajo dosti ali pa nič. Taki člani, ki se nočejo udeleževati seji, naznanil niti ne čitajo, ker se ne zanimajo za društvo, nago le pišeju svoje mesečne prispevke. Opominjamo glede drobiša bi izdali veliko več, ako bi se to članom povedalo na seji mesto v glasilu. Premenitev dvorane, čas zborovanja oziroma seje, razni važni sklepi pri društvu, to je, kar ima pomen za vse člane dotičnega društva in je dobro, da se naznanil v glasilu.

Pišite imena mest, ulic, dvoran, društev in oseb razločno, da bodo lahko čitljiva. Povrno pisanje nam dela mnogokrat velike težave.

Dopisi in naznanila, ki jih pišete s pisalnim strojem, naj bodo pisana tako, da pustite vsako drugo vrsto prazno; na ta način nam pišete dovolj prostora za popravilne eventualne napake. Če pišete s roko, vrsto za vrsto, nam ne pustite nikakega prostora in moramo vse dopis prepišati. Upamo, da se bodo dopisniki ravno tako lehi navodilih in nam v tem slučaju delo ter pomagali k boljemu urejevanju lista.

Vojakom: — Iz vojnega departamenta smo dobili navodilo, tikaajoče se vojaških dopisov. Nova naredba določa, da morajo vsa vojaška pisma, ki so namenjena za list, iti skozi urad častnika-cenzorja v dotičnem taborišču, iz katerega je dopis poslan. Taka pisma, ki so namenjena za tisk, so morajo pošiljati odprta. Kritiziranje vojaških avtoritet ali razkrivanje lažljivih vesti ni dovoljeno. Dopisniki v vojni službi ne smejo biti plačani od publikacije, v katero dopisujejo. Nova naredba ne brani vojakom pošiljanje dopisov v liste, ampak vojaška poveljništva hočejo voditi natančno kontrolo nad tem dopisovanjem, da se na ta način varujejo pred raznimi za armado škodljivimi uplivi, ki bi mogli v prvi vrsti koristiti sovražniku. Valed tega vojaških dopisov ne smemo priobčevati drugače, kot da so dopisniki, ravno po gori omenjeni naredbi.

I. W. Vintondale, Pa. — Eden najbolj razširjenih nemških avodomiselnih listov je "Freidenker" v Milwaukee, Wis. Naročnina nam ni znana. Za pojasnila pišite na "Freidenker", Milwaukee, Wis.

POTEZA VELEMESARJEV PROTI ORGANIZIRANEMU DELAVSTVU.

Chicago, Ill. — Zaporci so ustanovili v klavniškem okraju neke vrste "delavsko" unijo, ki nosi sicer ime "delavaka", ne bo pa združene z Ameriško delavsko federacijo. Novo dete zamorskih delavcev bo nosilo ime "American Unity Labor Union" in ustanovi svoje podružnice v vseh klavnicah v Združenih državah. Čudna bo res ta "unity", ko se pri ustanovitvi izjavljajo, da se ne združijo z drugimi organiziranimi ameriški delavci.

V delavskih krogi prevladuje mnenje, da je zamorska "delavska unija" lahova poteza vele-mesarjev, da se delavci ne organizirajo v pravi delavski organizaciji.

S takim nestvorom je poskušal Rockefeller svojo arefo med rudarji v Coloradu, ki je po kmalu pričel bolehati na jetiki. To se zgodi tudi s detetom vele-mesarjev.

TRINAJSTI OSMILJENI PRIJETI KOT MORILCI

LaSalle, Ill. — Policija v Peru je prejela tri osebe, ki so sumljene, da so v zvezi s umorom Francis Kostner, ki so jo našli zadavljeno na njenem domu dva tedna nazaj. Tretji pa je restirana sta mlada, tretji pa je star okoli 40 let. Aretirani so bili, ko so hoteli stopiti na toreni vlak, da jih popelje iz LaSalle.

V. J. Kubelka,
530 W. 145th St., New York, N. Y.
Pílište po cenah slovenských halič.

Vai sosed morda še ne ve, da je
revnik "Prosveta" zelo priljub-
en pri svojih čitateljih. Opom-
ni ga!

V založbi Glas Svobode Co. je bila zanimiva knjiga "Babilonska žena", ki je jo spisal Jos. Hoising in v slovenščino prevel A. Skubje. Knjiga obsega (dva delčka) 344 strani. Vsebina knjige je zelo zanimiva ter jo rojaki priporočamo. Zadnje čase smo primanjkuje slovenskih knjig, valed tega je ta indaja pri-

k, ki kupi en stroj št. 1918 dobi proste: "Blacdi sem na", "Veseli godee", "Odprl deklo kamrice", "Bredna", plošča. Z naročilom je poslati, Money Order, ali golov priporočenem plamu.

CLEVELAND, OHIO. - 5920 St. Clair Ave., NE Central 3974 E.

JOSEPH TRINER
Manufacturing Chemists
333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

krajevnih društev S. N. P. J.

[illegible]

di izvršiti, ne pa pustiti, da se po-
lagoma stara in potem zaspi spa-
nje pravičnega, narod pa ni imel
od tega nikake koristi; v tem pa
je zopet kdo pride s kako novo
idejo, ki se jo maso hitro oprime,
se prične o nji agitirati, debati-
rati itd., dokler se jo tudi ne na-
veličamo. Mi, ameriški Slovenci
umemo že takli, da veliko mislimo,
a malo naredimo. Le pogledjmo, ko-
liko za narod koristnih stvari smo
že pričeli, a še nobene izpeljali.
Za primer vzemimo slovensko za-
vetišče in združenje slovenskih
podpornih organizacij; danes ni
ne enega ni drugega, pač pa se gre
za novo gibanje, za SRZ. Kako ta
stvar napreduje, mi sicer ne ve-
mo, toda mislimo, da ne prav
gladko.

Mi smo večinoma delavci, ki
moramo trdo delati za naš obstan-
ek; delamo dolge delavne ure, a
plačani smo pa slabo. Že večkrat
so nas speljali na led z eno ali
drugo akcijo, kot n. pr. s sloven-
skim zavetiščem, Slovensko ligo
itd., in v te stvari je izginil marsi-
kateri težko prislužen dolar. Za-
to tudi dvomimo v uspeh akcije S.
R. Z., kajti člani našega društva
so se naselili tu z raznih krajev
ter tudi vedo mnenja naših ljudi;
to je, kar nam daje podlago za
dvom. v SRZ. S tem ne mislimo
delovati proti tej akciji. Ako bo-
mo sprevideli, da bi rojakom v
domovini res mogli koristiti, jim
bomo tudi mi pomagali, na led se
pa ne damo več spraviti.

Ko bi se združili v Ameriki in
ustanovili zavetišče ter združeni
delali reka v roki potem bi se
mogoče več upati od nas delavcev,
kajti dandanes gleda vsak na to,
če se s kako stvarjo prične, da se
jo tudi izpelje. Ker pa ameriški
Slovenci še nismo nobene, naraču
koristne akcije izvršili, zato smo
v dvomu, ali bo s SRZ, kaj ali ne.
Morda bo kdo rekel: "Seveda,
ako bi bili vsi taki kot člani dru-
štva Leo Tolstoj, bi gotovo ne mo-
gli nikamor." Ali temu ni tako;
mi tudi nismo nazadnji in smo
vedno pripravljeni pomagati tu
in tam. Ali fakt je ta, da našim
takoravnim vodjem, ki so se sami
postavili na čelo slovenskega na-
roda, ne zaupamo več — zakaj,
smo že navedli preje.

Po našem mnenju bo najboljša,
da prihodnja konvencija SNPJ,
podvzame resna koraka, za dru-
štvo ameriških Slovencev, potem
bomo združili pa Slovence v stari
domovini.

Na seji smo razpravljali tudi o
inicijativnem predlogu društva
Javornik o povzemanju plače gl.
tajniku. Če se mu jo povzame, naj
povzame stopi v veljavo od tiste-
ga dne, ko bo glasovanje končano,
ne pa za celo leto. Za nazaj še ni
nikdar noben delavec dobil pov-
zemanja plače, pa če je tudi zastav-
kal, pač pa od tistega dne, ko se
je pogodil s delodajalcem.

Nasprotujemo tudi predlogu
društva Bratstvo za štiriletno raš-
dobje med konvencijami in knižar-
stvo števila delegatov na vsakih
tisoč članov enega, ker imamo že
v tem letu konvencijo, ki bo lahko
ukrepala o tem.

Odbor društva Leo Tolstoj št.
205.

Racine, Wis. — Tu živi okoli 13
slovenskih družin in nekoliko
samcev, ki žive prijateljsko in za-
dovoljno, čeravno vladajo vse-
povsod izredne razmere, ki se ni-
so izognile tudi našim naselbinam.

Tu imamo eno samo slovensko
društvo, ki spada k SNPJ, in to
je društvo Slovencev št. 68, ki ima
do 40 članov. Da to društvo ni
močnejše po številu članstva, je
vzrok ta, ker naša jednota ni imela
poslovnice v ti državi. Sedaj
so pa za pridobivanje članov tudi
neugodne razmere, ker mladi fan-
ti odhajajo v armado. Toda kar
se tiče društvenega premoženja,
se pa lahko naše društvo kosa z
marsikaterim večjim društvom
naše jednote. Po šestmesečni bo-
lezni plačuje naše društvo 50c na
dan bolniške podpore, tako da
član dobiva tudi potem, ko mu
jedenota plačuje samo polovično
vsooto, najmanj en dolar na dan.
Tega ni menda pri nobenem dru-
gu društvu naše jednote, da bi
tudi društvo plačevalo bolniško
podpore. Tistim, ki niso še v ni-
kakem društvu, ga priporočamo.

Na zadnji redni seji našega dru-
štva smo razpravljali o inicijati-
vni predlogu, ki se sedaj na-
haja na javni diskusiji. Dru-
štvo se je izreklo proti predlogu
društva Bratstvo za odložitve
konvencije in omejitev delegatov.
Naše društvo želi, da se vrši kon-

vencija v smislu sedanjih pravil,
ki bo več koristila jednotnemu
napredku, kot pa če se sprejme
inicijativni predlog društva Brat-
stvo. O slabih posledicah tega
predloga bi se dalo veliko pisati,
toda ker ni upanja, da bi ta pred-
log na splošnem glasovanju pro-
dri, ne bi imelo podrobo razpra-
vljanje pomena. Inicijativni pred-
logi se nam nič kaj ne dopadejo,
ker se niso obnesli tako, kot je bil
namen konvencije, ki jih je upre-
ljala. Članstvo ne upošteva sploš-
nega glasovanja, ker smatra več-
čino inicijativ premalo važnih, da
bi se brigalo zanje. Tudi se člani
ne udeležujejo sej v tolikem števi-
lu, kot bi bilo za glasovanje pri
inicijativnih predlogih potrebno.
Več se jih udeleži seje le takrat,
kadar je na dnevnem redu kaj po-
sebnega važnega. Vsa tista nazna-
la in pozivi za boljše udeleževanje
sej ne pomagajo dosti ali pa nič.
Jednota je ustanovljena na sve-
tobodiselni podlagi, kjer je član-
stvu zagotovljena osebna svoboda.
Za ušesa ne moremo nobenega vle-
či v dvorano na sejo. Sicer bi
boljše udeleževanje sej nikakor
ne škodilo društvu, niti jednoti;
če se bo dalo v tem oziru kaj iz-
boljšati, bi nikakor ne škodovalo.

Po mnenju našega društva naj
bi prišli inicijativni predlogi na
glasovanje samo enkrat na leto.
Sedaj se vrše vselej, kadar se ka-
kemu društvu zazdi ustrezati ka-
kega kosla. To da gl. uradu obilo
dela, in če bo šlo tako naprej, bo
treba najeti še nekaj novih moči,
ki bodo opravljale delo, ki se tiče
inicijativ in splošnega glasovanja.
Ko bi prišla na splošno glasovanje
točka, naj se črta iz naših pravil
točka o inicijativah, bi jaz bil
eden, ki bi glasoval, da se jo od-
pravi. Oblička teh inicijativ član-
stvo tako zmeša, da ne ve, kaj je
še veljavno v pravih in kaj ne.
Po mojem mnenju 95% članstva
ne ve o spremembah posameznih
točk v naših pravih in priznati
moram, da se tudi jaz štejem med
tiste. Po mojem mnenju bi bilo
najboljše, da se vse delo in moč,
ki jo imajo sedaj inicijative, v bo-
došče prepustijo konvenciji, pa naj
se že vrše vsake tri ali štiri leta.
Če se pa napravi sklep, da pridejo
inicijativni predlogi na glasova-
nje samo enkrat na leto, bi se na-
pravil še en zaključek, da bi se ti-
ste seje, kadar bi bilo na dnevnem
radu splošno glasovanje, morali
poč kaznivo udeležiti vsak član,
če ne bi imel kakega posebnega
zadržka. Na ta način bi se velika
večina članstva udeležila splošne-
ga glasovanja. Sedaj nas mora bi-
ti skoro sram, če pomislimo, da
ktoje jednota okoli 17 tisoč čla-
nov, pa se jih komaj ena tretjina
udeležuje splošnih glasovanj. Ta-
ko ne sme iti naprej in nekaj se
mora izboljšati v tem oziru.

Varek, da jaz pišem ta dopis,
je ta, ker uradniki našega dru-
štva vsi tako trdo delajo, valed
tega se jim ne ljubi pisati ob večer-
nih, ko vsakdo potrebuje počitka.
Sicer bi želel, da bi prišli večkrat
skupaj, toda ker smo precej od-
daljeni drug od drugega, je to
skoraj nemogoče.

Vedkrat potujejo rojaki akosi
naše mestice in se pritožujejo, da
na morajo najti nobenega Sloven-
ca. V tem oziru si lahko zapomni-
te moj naslov.

Jožef Radelj, 612 State St., Ra-
cine, Wis.

DOPIS.

Grand, Ohio. — Tu je umrla
Hanka društva Ljubljana, št. 49,
SNPJ, sestra Frances Kojkisi.
Doma je bila iz Pošega v Slavoniji.
V Ameriki je bivala 8 let. Tu
zapuša dve siroti, ki ste ostali
brez mater in očeta, ki je umrl
pred tremi leti. Ena je stara 13
let in druga 3 leta. Bila je zve-
sta članica društva Ljubljana in
spostovana med vsemi, ki so jo
poznali. Po močevi smrti je mora-
la sama skrbeti zase in svoje dve
hčerki. Vaak dan je hodila na de-
lo, da se je pošteno preživela. Hi-
rala je kakšni štiri mesece in prišla
se je jo vodenica; 5. marca je pod-
legla smrti. Pogreb se je vršil
6. marca po katoliškem obredu.
Pokopana je poleg svojega moža
na pokopališču v Youngstownu.

Hvala društvu Slav. št. 18, SPZ,
in društvu Ljubljana ter gospe
Mary Kikiš in njenim sorodni-
kom za darovane vence na krsto
pokojnice ter udeležbo pri po-
grebu.

Tebi, pokojni sestri pa kličem-
mo: Bodi ti lahka tuj zemlja!
Rojaki v tej naselbini, pristo-

pujte k društvu Ljubljana, ki je
najmočnejše slovensko društvo v
Grandu in ki spada pod okrilje
SNPJ, ki je največja in najna-
prednejša slovenska podporni or-
ganizacija. Vi ne veste kdaj vas
zadene nesreča, kdaj se vas loti
bolezen ali še kaj hujšega. Pri-
stopite sedaj, ko je še čas.

Opozarjamo tiste člane, ki so se
udeležili pogreba in tudi tiste, ki
se ga niso, da se gotovo udeležijo
seje dne 7. aprila.

Frank Gorše, tajnik.

RAD BI IZVEDEL

za mojega brata Ferdinand Ka-
lin, o katerem že nisem nič slišal
8 let. Doma je iz vasi Bregan na
Dolenjskem. Menda se nahaja se-
daj v vojaški službi in njegov
zadnji naslov je bil Camp Sher-
man, Ohio. Kdor rojakov ve za
njegov naslov, prosim, naj mi ga
naznači ali pa naj se mi sam javi
na naslov: John Kalin, 1907 So.
Racine Ave., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKU!

Čenjenim rojakom mesta in
okolice Chicago, želim naznaniti,
da sem se preselil v mesto Blue
Island, Ill. Imam izvrstno gostil-
no in se priporočam rojakom, da
me obiščejo, kadar pridejo sem
na sestanek, kateri se vrši vsak
prvi četrtek v mesecu. So. Hal-
sted poulična kara se vstavi ravn-
no pred mojo gostilno. "Slavija"
lastnik Andrej Špolar, 112 West-
ern Ave., Blue Island, Ill.

August Zajc

Naznanjam svoj rojakom v Mil-
waukee in okolici, da sem otvoril
Gostilno s kegljiščem. Priporočam
se vsem društvam in klubom, da
uporabljajo moj prostor, na slu-
čajne prireditve s kegljanjem za
dobitke, imam tudi opravljene so-
be za potnike. Točna in dobra po-
stredba. (Tel. Hanover 3277).
500 National Av. Milwaukee, Wis.

FRANK BREGANT
Se priporočam rojakom in imajo-
čim na celotni obliki. Posrediva-
dobro plačilo in čisto posredstvo.
Točno in dobro posredstvo.
(Tel. Hanover 4004.)
222 Wood St., Milwaukee, Wis.

**AMERIŠKO-SLOVENSKA
FRATIKA
ZA LETO 1918**
Je knjižica. Med drugim vsebuje tudi
veljavne najnovejše
DELA VSE ODRABODNINE
POSTAVNE
na vsake državo posebej. — Cena s
poštino 15c. Naročite takoj.
FRATIKA PUBLISHING CO.,
45 West St., NEW YORK, N. Y.

FRANK FUZER

Pri meni se dobi stanovanje
in hrana ob vsaki priliki. Pose-
bno posrčnost obračam do pot-
nikov. Dobro in točno postre-
žbo.

222 Wood St. — Tel. Han. 3945 y.
MILWAUKEE, WIS.

NA SVETU JE VSE MOGOČE!

Kdor ne verjame, naj na-
roči knjižice:
VODIŠKA JOKANCA... 25c
Izdele škofova brošura.
**POVE ŠEŠINOM IN
NEVSTAN... 50c**
Prva povca, kako je znala
vodiška Jokanca delati čude-
že in slepariti verno ljudstvo
ter kdo ji je vse pomagal, na-
tanočeno besedilo sodniške
razprave in obtožbe.
Druga je pa namenjena šer-
ofinom in nevstam v pouk.
Spisal jo je sam ljubljanski
škof Ant. Bonaventura Jeg-
lič. Vaak bi jo morali imeti.
Obe sta jako zanimivi, zato
sežite po njima, dokler zalo-
ga ne poida. Najboljše raz-
vedrilo v dolgih zimskih ve-
čerih. Z naročilom pošljite
tudi denar, znanke ali pa
money order na:
L. BENEDEK,
2315 Madison St., Brooklyn, N. Y.

Točna ofenziva je najumestnejša.

Ne čakajte, da vas bolezen že
trdo napade, idite rajše des vrh in
paženite bacile in zakopov vašega
drobovja. Trinerjevo Grenko Vi-
no je liki ročna granata. Ona iz-
snaži želodec in droh tako, da pre-
mine vsaka nevarnost. V slučaju
zapahenja, neprebave, zabasano-
sti, riganju, glavobolu, migreni,
nervoznosti, izgubi energije itd.,
Trinerjevo Grenko Vino odaraui
vzroke bolezni, nadomesti preba-
vo, očivi žive in tako utrdi celo
telo. Gosp. Fabian Hladnik iz
Scheneectady, N. Y., nam piše dne
20. februarja 1918 sledeče: Tri-
nerjevo Grenko vino me je posta-

vilo v stalščo varnosti in zdravja.
Cena \$1.10 po vseh lekarnah. —
Trinerjevo Liniment daje hitro po-
moč pri revmatizmu in nevralgiji,
spahnenju, oteklinah, itd. Cena
35 in 60 po vseh lekarnah, po po-
šti 45 in 75c.
V lekarnah: Cena — \$1.10 — Jos.
Triner Co. Izdelovalce, 1333—
1343 S. Ashland, Ave, Chicago,
Ill.

Glavni urad: Tel. LaGuarda 8000
Savetniki in posilne društvo
"FRANK KRENEK"
FRANK KRENEK
IZVESTNA POSTALNA
vogni 27. ulica in Lawrence Ave.
Chicago, Ill.

Obresti šest od sto!

Če posodite denar na zemljišča in hiše. Za varstvo po-
sojenega denarja dobite "Dolžno pismo" (First Mortgage).
Pojasnila brezplačno. Naslov:

Frank Scurich, Bridgeville, Pa.

Posebna ponudba za velikonoce \$14.25

Ta krasni Vooča stroj (igra voo ploče) in
šest dvostranskih plošč 12 izbranih pesmi, 25c.
vredno omelise za čiščenje praha na ploščah, 25c.
Jeklenih in 50 posebnih igel, ki so jamčeno igrali
10 plošč brez spremembe. Vse to vas stane samo
\$14.25.

Plošče same so vredne \$4.50, ker so vredne
vsaka po 75c. Vi si lahko sami lahoreto plošče
in našega cenika. Ako ga še nimate tedaj nam
pišite po njega takoj. Ne zamudite te ugodne
prilike za velikonočno darilo.

Tu spodaj je navedenih nekaj naših posebnih
plošč:
\$ 2358 (Regiment po cesti gra. (Sem slovinaka deklica.
\$ 3739 (Odprti deklet kamrica. (Srečna mladost.
\$ 3408 (Nagorah. (Kako bom ljubila.
\$ 3741 (Na planinskih celince sija. (Vooča poskočnica.

Pišite v vašem jeziku do Miss Myshkowsky.

Hamilton, a Piano Comp., 616-17 Liberty ave., Pittsburgh, Pa.

LANDAUER'S

Prve vrste izdelovalnica

oblek za moške in mladeniče.

Delo najnovejšega kroja. Jamčimo
točno in dobro postrežbo.
Naročite pri nas.

Natham Landauer
Broadway St. Lincoln, Ill.

20 BORDING GOSPODARJEV POTREBUJEMO

za popojnoma nov premagorov. Stanovanja so iz nara-
jena za tako število ljudi s družinami. V času enega
meseca mi hodimo potrebovali 200 premagorov za naše
nove premagorove katerih je pet po številu. Če ste pre-
magor v družini in ste pri vaši državi ljudi na hranil in
stanovanju, tukaj se vam ponuja zelo dobra prilika, da
si lahko shranite najboljša stanovanja predno jih drugi
poberejo. Kdor pride prvi je prvi postrežen. Tu sedaj
sidamo teta, cerkev, šola, gledališče, brivnica in biljard-
nica. To bo eden najboljših premagorskih prostorov v času
treh mesecev. Premag je vso od štiri do pet čevljev.
Ni plina. Rabiljo se odvrti svetilke. Ni škrovin na vodo.
Dobro stropa in dovolj vozov, tu je prilika dobiti duhar
prostor.

Pridite takoj do MAIN, W. VA. s C. & O. R. R.
Selezanjo. Novi gospodar je samo eno miljo od postaje.
Vprašajte za Mr. R. H. Harper, Supt. Mallory Coal Com-
pany, on vam pokaže in pojasni vse potrebne in potrebne
že mu pokažete in ogled. Če vam pa ni mogoče iti takoj
v Main, W. Va., pa pišite pismo na Mr. Harper, ali pa
Geo. A. Springer, 805 House Bldg., Pittsburgh, Pa.

Zastoni

krasni stenski koledar za leto 1918.

Z vsakim naročilom od \$1.00 ali več dobite in svetovno znano lekarno **PARTOS** v New Yorku.

PARTOLA, za čiščenje krvi in ledene ter aerodna stolice.....\$1.00

PARTOOGUH, soper kašelj in prehlajenje 1.00

RUMATIN PARTO-PAIN (prasek) soper revmatizem in kostobolje..... 2.00

LIBO, soper glavobolje..... 1.00

PARTO-GRORY, za jatanje krvi in živčni organizem 1.00

PARTOLIN, soper izpadanje las..... 1.00

PARTO-BISQUIT, soper nesilost in pokvarjeno kri 1.00

Nadalje zdravila za vse notranje in zunanje, kakor tudi tajne bolezni.

Kuže "Pot k zdravju" polijamo zastoni in poštno presto.

Pisma naslavljajte na:
The Paries Pharmacy
100-2nd Ave. New York, N.Y.

PAIN-EXPELLER

Je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da ensko učinkuje.

S tem imate jamstvo, da steno, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dalje premotiti z nizio ceno ničvrednih ponaredov.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavrtku kot je na sliki. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo **LEONI** in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobili v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Rojaki v Pittsburghu

in po zapadni Pennsylvaniji se poslabša mojega naslova, kadar potrebuje **JAVNA NOTARJA** in **TOLMAČA**. Vskaku jamim dobro in pošteno delo.

ANTON ZBAŠNIK
Slovenski javni Notar in tolmač

Soba 103 Bakewell Bldg. vogal Diamond in Grant Sts.
Pittsburgh, Pa.

Tel.: Court 3438 Nasprotni Court House.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Rupe in stenske ure, prstane in medaljone vsi Slov. Jednot in Sv. bratov, zapustilce, diamantne prstane in lavalirje, verige I. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in druge stvarine po stari ceni.

PODRUŽNICA
COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne obročke. Pliše po cenah, kateri so vam polje brezplačno, ali po cenah vspehajo se cene predne drugo kupite.

Najboljše blago. Najboljše cene.

Srajce Velika zaloga
moških srajc \$1.00 do \$2.50
Svilene srajce \$2.00 do \$5.00

Predno kaj kupite oglejte si našo trgovino.

OBLEKE
Izdelujemo moške obleke po meri zaloga inozemskega i tujezemskega blaga. Vedno nizke cene.

Klobuki najnovejši
črni, sivi, zeleni, ružičasti in modri 2.00 2.50 3.00 3.50 4.00

Belaj & Močnik
6305 St. Clair ave
Cleveland, Ohio.

ROMAN "BARILONSKA ŽENA" je izšel.

Povest je šla v dveh knjigah: prva vsebuje 285 in druga 345 strani. Obe knjigi staneta s poštnino vred \$2.25.

Denar je poslati v naprej na:
Glas Svobode
2656 S. Crawford Av.
Chicago, Ill.

Piše GREGOR KOROBAČ pl. GAJŽLA.

Človek, ki se žrtvuje za narod, dobi navadno brce za plačilo. Obhajali smo osmino po sredopostni sredi s slavnostno sejo, ki se je zavlekla precej čez enajsto uro, katera je, kot vam znano, legitimna ura strahov. Moja zračna barka je bila zasidrana doma v varnem pristanišču za drvarnico in drasti sem moral proti domu v mojih raztrganih čolnih. Na strahove nisem mislil, ker sem bil utrjen v krivi veri, da v okolici polletjake postaje strahovi nimajo ob čim živeti in pa ker sem se še po seji bavil z narodnimi ideali, za katere sem "svical" do pozne nočne ure. V teatru moje duše razvijali so se filmi premikajočih slik, ki so kazale lepoto jugoslovanskih krajev, krasne palače brez cesarskih in kraljevih grbov, obsenčene z razviti zastavami svobode in divne slovenske deklice izgojili oči in vilinskih stasov. To mamljivo lepo serijo slik pa je nasmokrat prekinila gromska pištola, ki se mi je zasvetila tik pred nosom. Hipoma sem se domislil, da smo v vojnem času in da se ne spodobi gledati take slike, na katere dozdaj še ni naložen vojni davek. "Kamerad!" sem zalepetal in junaško vzdignil obe roki proti luni kot znamenje, da sem za mir po vsaki ceni. Specialist (bila sta dva) sta me na to temeljito zdravniško preiskala in me očistila vage, kar se jima je zdelo potrebno za moje zdravje, v prvi vrsti seveda vseh avetnih kovinskih predmetov, ki baje strela nase vlečejo, potem pa še državnih papirjev in zadolžnic, češ, da je na njih polno bacilov in mikrobov. Po dovršeni operaciji sem se čutil zelo olajšanega, samo nekoliko 'vroč' sem bil. Radi tega sem se podal v dva in pol bloka oddaljeno postajo angeljev mira in uprave, da dobim malo okrepčila. Iti sem moral peš, medtem ko sta se padarja odpeljala v avtomobilu; to pa res ni bilo posebno gentlemano od njiju. — Zvezdami odideci angeli varuhi so se udobno svirali na mehkih divanah in pušili duhteče smodke. Ko sem jim razkrl "prej neznane srčne rane", so me zaplivali v zlate bukke, nato pa so mi povedali, da sem zelo srečen pacient, ker mi pri nevarni operaciji nikjer ni bila koža naletela; po zimi se take praske baje zelo nerade celijo, četudi se jih maže z Vahčičevo žaybo. Rekli so mi tudi, da sem zdaj za doleden čas absolutno varen pred podobnimi operacijami; če dalj ne, vsaj za dotično noč. Glejte si no, sem si mislil, jaz pa še vedel ni sem, kako dobroto sta mi gospoda izkazala in kako srečen sem. — Z blagopokojno Miss Bakso sem svojo čisto prebredo nad trideset držav naše unije. Lasil sem med komatimi cowboysi divnega severa in v zapadu, družil se z družinami zlatolaskale Colorada in Californije, mešal se z rumenopoltnimi možaki in dežele vzhajajočega sonca, sladkih kamelij in evetčih brečanj, ogledoval sem preleste japonske keje na pacifičnem obrežju, občuroval sem prešerne kanadske solne rože, smukal se med črnookimi mehiškimi senoritami, divil se čarobnim mulatinjam bajne Louisiane, začel celo med floridske krokodile, potoval sem med wiggami rdečih gentlemenov in njihovih squaw — toda nikjer nisem našel ne tako ljubeznive padarje, da bi me operirali kar na cesti, kot v naši zlati Chicagi! Zato se nikar ne čudite, če bom odalej orglal žikaško slavo še na večje plačalke, kakor dose-daj. Resnično, resnično vam povem: Chicago can't be beat!

Zdaj menda veste, zakaj je bil moj zadnji report od samih mačkov. Nekoliko mačka imam še danes, namreč njegov rep. — Da bi nekoliko lažje posabili ljubeznive padarje z gromsko pištolo, poletel sem te dni malo na sprehod v Francijo. Tam sem se sešel z bradatim Francosom, ki se je v mirnem času bavil s sviloprejkami, zdaj pa goji prave metulje. Ima jih dvanajst kurnikov. Ko dorastejo, peljal jih bo na pako čez Reno in jih spustil po nemških zelnikih. Nežni metuljčki se bodo tam poženili in njihov zarod bo pohrustal Tevtonom vse zelje. In pomislite, kaj bodo Nemci brez "sauerkrauta"? Frankfurter jim je že itak davno zmanjkalo in ko bo uničen še "sauerkraut", bo padla morala nemške armade pod "zero" pa bomo en lep korak bližje zaleženemu miru. Le recite, da niso naši zavezniki v prosvitljeni se-striki republiki iznajdljivi.

V tem so se gori pod oblaki zaletele skupaj francoske in nemške zračne ladje. Ropot je bil tak, kot da coperuice točo vliivajo. Jas sem se šel vedrit v bližnjo podzemeljsko vinsko klet. Pa koga ni-plate, da sem našel tamkaj? Naš vojni tajnik Mr. Baker se je vedril v kletki Na, sem si mislil, xopet ena kapitalna kletuta našim hinavskim temperenciarjem! Najprej je general Pershing izdal dekret, da pristna francoska vina niti najmanj ne škodujejo našim ameriškim fantom in ker so fantje sposobni boriti se za svetovno demokracijo, so tudi sposobni vredni in potrebni, da se počivijo tuimtam s čašo plemenite vinske kaplje. Zdaj se pa gre še sam vojni tajnik vedrit v vinsko klet! Reklo se mi je seveda, da se je v klet umaknil pred nemškimi bombami, jaz sem si pa na tihem mislil, da se je zamaknil v nekaj drugega. Billy Sunday je baje poskušal omedleiti, ko je alikal, da je vojni tajnik posetil vinsko klet. Jaz pa pravim, da je fant od fare. Kaj pa vi mislite?

NAZNANILO IN SARVALA.

Vsem cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem šolim naznaniti žalostno vest, ki me je zadel od kar sem se preselil v Eveletha, Minn., v West Newton, Pa. Preteklo bo dve leti inšesca maja, kar smo se preselili in sicer valed mojega slabega zdravja iz Minnesote v Pennsylvanijo. Žena je vedno tvegala za svojo pokojne sestro in ni izšla veselo ure po njeni smrti ves čas tukajšnjega bivanja, kar je faktično poslabšalo njeno lastno zdravje. O Božicu prošlo leto povila je deča, sinčka, kateri je pa ne žalost tudi umrl. Od tedaj pa je ona ostala vedno bolna v postelji; imel smo zdravnika, katerega je svetovala babica, pa tudi ta ni mogel dosti pomagati, končno mi je rekel sam, da ji ne more več pomagati in je priporočal, da jo oddam v bolnišnico ter svetoval, da se ne jemlje več zdravnikov, ker je že vsaka pomoč nemogoča. Tako je v miru zaspała dne 8. marca ob 7:00 minut zvečer, potem ko smo ji pripeljali vse otročiče v zadnji pogled, predne je odšla v večnost. Zapustila je mene, soproga, in pet se nedostalih otrok v starosti od dveh let, pa do večjega, ki je star 10 let. Napravili smo ji lep pogreb; soplek bi si lepega ne mogel želeči; ogromna odeležba je pokazala svoje prijateljske udanost kljub vso slabemu vremenu ti-stega dne.

Želim se najkrenjeje zahvaliti vsem takojšnjim rojakom za krasno veno, ki so jih darovali na njen grob. Lepa hvala slovenskim godbenikom, ki so zaigrali sadnje žalostinke ob sprevodu na pokopališče. Pokopali smo jo dne 10. marca t. l. popoldne. Še enkrat iskram zahvalo vsem skupaj, ki so kaj pripomogli ob moji žalostni uri.

Tebi, draga žena, pa klifemo: Počivaj mirno v tuji zemlji! Ostala baš nam v spominu, dokler se ne snidemo s teboj.

Zajnoči ostali:
Soprog Anton Drager in otroci.

Pondravilam vse znance širom Amerike in domačine, ki me poznajo in prosim, da mi kateri kaj piše na spodnji moj sedanjí naslov: Anton Drager, P. O. Box 446, West Newton, Pa., Westmoreland Co.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastavi, ročice, mačke, kape, polke, in vse potrebščine za druž. in poj. Doby prvi vrste. Cene nizke. Slovenske ustnice polijamo zastoni.

F. KREK, 3721 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA

1104-45-46 West 12th Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

POZOR ROJAKU!

Spodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, verige, priveske, prstane, itd., kakor tudi krasne ure, verige, zapustilce, zapustne ure, lavalirje, včas broške itd., da se vedno povred kakor drugo kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj pošteno in z najnižjimi cenami.

V svoji imam tudi prstane, priveske, broške, igr. itd. razlikih vidov in dven. Vsek kon rebo je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),
7 W. MADISON ST.,
CHI. Rev. Bank Bldg. (Rena 600) CHICAGO, ILLINOIS

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že had 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000. Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK
J. F. Stepina, predst. Em. Beranek, podpredst.
Adof J. Krass, blag.
Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s poštno hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave.,
vogal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš denar za čas da ga imate." To pomenja toliko kakor prvo pazite na hranilo dokler ste le mladi in mladi, da boste imeli nekaj na stara in onemogla leta.

Vsak človek more paziti in hraniti, ka le to je edina pot, ki vas vodi v uspešnost. Prvi dolar, ki ga date nastran, se lahko čeni kot iznajdljivi bančni poslovanje za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pameti narodni izrek ki pravi: "Zrno do zras pogada: krasna na krasna palača". Najbolje je potekati ali brez poteka ni nikdar ničesar. Zato naj pazite vlagati vaš denar le daleč, ampak pazite, da ga zalagate v gotovo in varno banko, k vlogo zaga dolarja dobite vaše bančno kajliče.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Plačujemo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Prodajamo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v se-jem varne hranilne predale.

Sprejemo upice za parobrodno potovanje v stare domovine po vseh.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vlogo in prebitak znaša nad \$6,000,000.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA

1104-45-46 West 12th Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

POZOR ROJAKU!

Spodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, verige, priveske, prstane, itd., kakor tudi krasne ure, verige, zapustilce, zapustne ure, lavalirje, včas broške itd., da se vedno povred kakor drugo kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj pošteno in z najnižjimi cenami.

V svoji imam tudi prstane, priveske, broške, igr. itd. razlikih vidov in dven. Vsek kon rebo je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),
7 W. MADISON ST.,
CHI. Rev. Bank Bldg. (Rena 600) CHICAGO, ILLINOIS

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim občinstvu v Chicagu in okoli, da smo preselili naše trgovino v novo moderno zgradbo prodajmo na 6317 St. Clair Ave.

Priporočam se cenjenim občinstvom ter občinstvu spleh se našo trgovino in delo opraviti.

Prodajamo krasne modre opreme in dele in prstane. Moderna kropl-nica. Vsega potrebščin, dele jantice, cene nizke.

Priporočila na
JOHN GORNIK,
6317 St. Clair Avenue,
Cleveland, Ohio.